

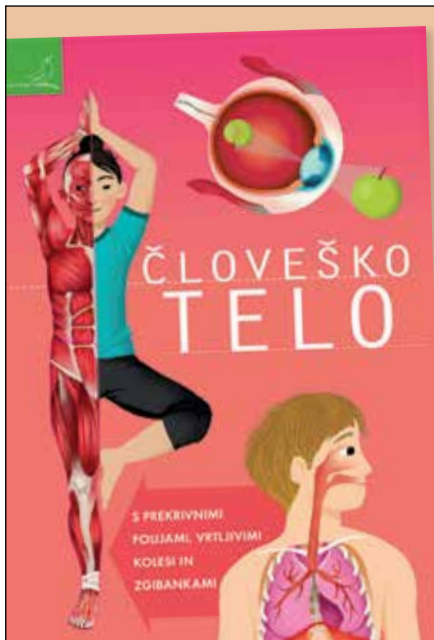
Januar 2024

Zgornjesav'c

Glasilo Občine Kranjska Gora | Letnik 23 | Številka 1 |

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavihke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

14⁸⁰
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Primerno za otroke od 3 do 8 let.

12 strani, trda vezava. Redna cena knjige je 16,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

12⁹⁰
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Irena Stopar
LUNINE BUKVE 2024

Lunin koledar s setvenimi podatki v skladu z luno, vrtni koledar, strokovnjakinje za zelenjadarstvo in horoskop za leto 2024. Prihodnje leto bo v znamenju Sonca.

Število strani: 52 strani
Mere: 23,5 x 32 cm

9⁹⁰
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Redna cena knjige je 19,90 evrov, akcijska cena je samo

12⁹⁰
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Na Gorenjskem živimo obdani z naravo. Naučimo otroke, da živijo z njo v sožitju, da jo spoznajo in se seznanijo z njenimi prebivalci. Ali so kože pametne, kdo naznanja nevihte, zakaj imajo bambiji na hrbtu pike in še veliko več vas čaka v knjigi, primerni za otroke od 6. leta naprej. Za skupno branje ali samostojno prebiranje.

Na naslovnici: Jubilejna Zlata lisica. Ne glede na slabše vreme so bili nad tekmo in zabavnim programom navijači navdušeni tudi letos. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgornjesav'c

1

ZGORNJESAV'c, ISSN 1580-7991

Ustanovitelj glasila:
Občina Kranjska Gora,
Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora

Pravice izdajatelja izvaja:
Gorenjski glas,
časopisno podjetje, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

Odgovorna urednica:
Suzana Podgoršek Kovačič,
041/262 811, suzana.kovacic@g-glas.si

Namestnica odgovorne urednice:
Marjana Ahačič, 031/352 514,
marjana.ahacic@g-glas.si

Novinarka: Urša Peternel, 041/570 942,
ursa.peternel@g-glas.si

Tehnični urednik: Grega Flajnik
Oblikovanje: Matjaž Švab
Lektorici: Maja Stržinar, Leja Colnar

Oglasno trženje: Mateja Žvižaj
041/962 143, 04/201 42 48,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Priprava za tisk:
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o.,
Slovenčeva 19a, 1000 Ljubljana

Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.,
Slomškov trg 10, 2500 Maribor

Zgornjesav'c izhaja enkrat mesečno v nakladi 17.500 izvodov, prejemajo ga vsa gospodinjstva in drugi nosilniki občine Kranjska Gora, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa.

STRAN 4

**Pogovor z županjo
Henriko Zupan**

STRAN 6

**Praznični zvoki godbenikov
pred jubilejem**

STRAN 7

**Odlična zasedenost med
prazniki**

STRAN 8

**Odpadki so odgovornost
vsakega posameznika**

STRAN 24

**Če greš v Afriko s srcem,
nič ni ovira**

STRAN 28

**Da bi le še kdaj gorel
mojstranški športni ogenj**

STRAN 30

**Vrhovi se osvajajo, da bi
preživel, ne umrli**

STRAN 32

**Po desetih letih ponovno
ustvarjale**

STRAN 33

**Zlata lisica: v soboto dež,
v nedeljo sneg**

STRAN 36

Legenda je oživila v Jasni

Proračuna sta razvojno naravnana

Ob začetku novega leta smo se pogovarjali z županjo Občine Kranjska Gora Henriko Zupan o aktualnem dogajanju, investicijah ...

SUZANA P. KOVAČIČ

▣ V novo leto ste vstopili s sprejetima občinskima proračunoma za leti 2024 in 2025. Zakaj odločitev o dvoletnih proračunih?

Prvič v zgodovini Občine Kranjska Gora je bil na občinskem svetu sprejet dvoletni proračun. Po eni strani je bilo to zahtevno delo, po drugi pa nam naslednje leto, ko nam ga ne bo treba pripravljati, ostane več časa za pripravo razpisov, da investicije začnemo čim hitreje izvajati. Letos je veliko projektov predvsem v smislu priprave dokumentacije, v letu 2025 sledi njihova realizacija. V obeh proračunih namenjamo nekaj več kot 30 odstotkov sredstev za investicije, preostali del proračuna pa je večinoma zakonsko že razporejen za obveznosti, ki jih ima občina iz naslova šolstva, zdravstva, sociale ...

▣ V proračunu za letošnje leto je predvidenih za nekaj čez 14,6 milijona evrov prihodkov in za nekaj nad 16,7 milijona evrov odhodkov. V letu 2025 je načrtovanih skoraj 17 milijonov evrov prihodkov in skoraj 18,6 milijona evrov odhodkov. Primanjkljaj bo pokrit iz ocenjenih presežkov preteklih let. Zadolževanja torej ne bo?

Za ti dve leti ne predvidevamo zadolževanja. Proračuna sta uravnotežena, je pa res, da predvsem v letu 2025 pričakujemo nekaj več nepovratnih sredstev za investicije. Računamo na uspešno kandidaturo pri gradnji druge faze Slovenskega planinskega muzeja, rekonstrukciji Čistilne naprave (ČN) Tabre ... Razpise bomo spremljali in bomo poskušali izkoristiti čim več nepovratnih sredstev tudi prek naših razvojnih agencij (BSC Kranj, Ragor, BO-JA). Je pa res, da je za to treba imeti pripravljene projekte.

▣ Kateri večji projekti so še v načrtih?

V zdravstveni postaji v Kranjski Gori bomo preuredili prostore in posodobili opremo. Sofinanciranih bo 411 tisoč evrov državnih sredstev. Projekt bomo izvedli skupaj z Zdravstvenim domom Jesenice in Osnovnim zdravstvom Gorenjske. V letih 2024 in 2025 bomo veliko vlagali v obnovo cest, naj omenim samo obnovo ceste v Srednji Vrh, za kar v dveh letih namenjamo približno 800 tisoč evrov. Problematičen je predvsem zgornji del ceste, kjer so v letu 2022 obnovili vodovod, ceste pa niso preplastili. V Srednjem Vrhu zaključujemo gradnjo 74-kubičnega vodohrana v vrednosti 470 tisoč evrov.

V proračunu za leto 2025 imamo zagotovljena sredstva za gradnjo pločnika v zgornjem delu Gozda - Martuljka, obojestransko od odcepa za smučišče v smeri proti Kranjski Gori. Na spodnjem delu Gozda - Martuljka, od odcepa

Županja Henrika Zupan / Foto: Nik Bertonec

za Kamp Špik v smeri Jesenic, pa bo pločnik samo na eni strani, tako je bil potrjen projekt. Pločnike bomo izvedli istočasno z rekonstrukcijo regionalne ceste, kjer smo odvisni od države. Obljubo so nam dali. Z Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) imamo mesečne sestanke, med drugim tudi za projekt umirjanja prometa v alpske doline.

▣ Kako je s tem?

Največ se dogaja na področju umirjanja prometa v dolino Vrata, konec decembra smo imeli sestanek na DRSI. Zadeva naj bi bila do poletne sezone toliko pripravljena, da bomo promet v dolino lahko omejili. Projekt bomo predstavili tudi krajanom Mojstrane in drugim lokalnim deležnikom, lastnikom zemljišč.

▣ Od prvega do drugega branja proračuna amandmajev ni bilo vloženih, bilo pa je nekaj pobud. Koliko ste jih upoštevali?

Nekaj smo jih upoštevali, do tistih, ki jih nismo, smo podali obrazložitve. Za izgradnjo pump tracka oz. kolesarskega poligona v Kranjski Gori je bila dana pobuda za leto 2025, vendar je to že predvideno za leto 2026. Pobude za pokritje drsališča v Gozdu - Martuljku s šotorom krajevna skupnost ni sprejela, bolj si želijo sistema za zamrzovanje drsališča. Še pred tem pa si želijo ureditve parkirišča in brunarice, kar je že v proračunu.

▣ Ste namenili več sredstev za spodbujanje gospodarstva, kmetijstva in razvoja podeželja?

Pri pripravi obeh proračunov smo predvideli bistveno več sredstev za spodbujanje kmetijstva kot pretekla leta. Pobude za povišanje sredstev za spodbujanje gospodarstva pa v 2024 nismo upoštevali, ker je program sofinanciranja sprejet le do konca junija in ne bi bilo smiselno, ker je rok prekratek. Smo pa v letu 2025 namenili več sredstev.

Naklonjeni ostajamo našim občanom, subvencioniramo tudi cene gospodarskih javnih služb na področju ravnanja z odpadki ter odvajanja in čiščenja odpadne vode. Za leti 2024 in 2025 je subvencija potrjena v enaki višini, kot je bila doslej.

▣ Posodobitev Čistilne naprave Tabre bo večmilijonski projekt. Kaj konkretno boste izvedli?

Najprej bo potrebna analiza obstoječega stanja javnega kanalizacijskega sistema, ki zajema tudi čistilno napravo na Tabrah. Rekonstrukcija čistilne naprave brez posnetka stanja kanalizacije in brez hidravlične presoje ni primerna. Prav tako bo smiselno upoštevati razvoj kraja, ki ga bo določal novi OPN, ki je v sklepnih fazi sprejemanja.

Dejstvo je, da v občini trenutno potekajo gradnje objektov še na podlagi prejšnjih prostorskih načrtov in programa komunalnega opremljanja ter da je še veliko objektov v občini v fazi gradnje. Večina gradenj, ki se zdaj izvajajo, je namreč pridobilo gradbeno dovoljenja na teh prostorskih podlagah.

Za rekonstrukcijo kanalizacijskega sistema s čistilno napravo pa je med drugimi treba imeti v vidu tudi leta 2016 sprejet OPPN pod Vitrancem, kjer so predvideni trije hoteli. Tudi ta del bo vplival na njeno delno povečavo in rekonstrukcijo.

▣ Na zadnji seji občinskega sveta ste povedali, da je občinski prostorski načrt (OPN) v zadnji fazi priprave.

Prejeli smo še zadnje, sicer pogojno soglasje, in računamo, da bomo pripravili vso dokumentacijo in bomo OPN javno razgrnili v prvi polovici letošnjega leta.

▣ Novost je plačilo parkirnine za Policijo v Kranjski Gori. Ena ura parkiranja stane en evro, celodnevno parkiranje sedem evrov.

To je bilo eno zadnjih parkirišč, ki je bilo še zunaj parkirnega režima. Občina je lastnica približno treh petin zemljišča, dve petini sta v zasebni lasti. Z enim lastnikom smo se dogovorili, da nam v zimskem času zemljišče da v brezplačno uporabo. Z enim lastnikom pa smo na osnovi sodne cenitve določili najemnino. Parkirišče smo utrdili, na novo je urejen dostop s kovinskimi stopnicami, da smučarjem ni več treba hoditi ob glavni cesti. Parkirna se je tudi direktorju žičnic zdela primerna, prav tako žičničarji nimajo več stroškov s pluzenjem parkirišča, ki ga zdaj v celoti vzdržuje občina, zimsko službo pa izvaja Komunala Kranjska Gora.

Obiskovalcem smo šli prijazno naproti in smo v obdobju od uveljavitve parkiranja pa vse do konca praznikov tiste, ki parkirnine niso plačali, samo opozarjali.

▣ Parkirišče za avtodome pod žičnico je po novem odprto le od 7. do 24. ure. Kje lahko prenočijo?

Kamp Špik je odprt celo leto. Občina tudi financira brezplačni smučarski avtobus od Gozda - Martuljka do Rateč in Planice. Za počivališče za avtodome v Trebežu, za katerega smo lani dobili inšpekcijsko odločbo, ker je bil črna gradnja, smo blizu izdaje gradbenega dovoljenja. Avtodome lahko parkirajo tudi v NC Planica

▣ Zakaj še nista odprta cesta in povezovalni most do poligona v Podkorenju?

Težave imamo s pridobivanjem uporabnega dovoljenja, ker je izvedba ceste nekoliko posegla v zasebno zemljišče. Z lastnikom se dogovarjamo in računam, da bomo letos to rešili. S sklepom župana pa se lahko ta cesta začasno uporablja v času prireditvev.

▣ Prijavljene škode na zasebnih in občinskih objektih ter na državnih cestah, vodotokih po lanskoletnih ujmah je v občini za devet milijonov evrov. Ste za to, da bi se upravljanje vodotokov preneslo na občine?

Največ prijavljene škode je na vodotokih, s strani občine je veliko gozdnih cestah. Glede prenosa upravljanja vodotokov z države na občine imam pomislek, da bi bila ta sredstva precej majhna in bi bilo zelo težko nadoknaditi ves ta čas, ko se struge niso vzdrževale. Težko bi se dogovorili sami, za katere vodotoke nameniti prva sredstva, kar bi lahko povzročilo spore med občani. Tega si pa, iskreno, ne želim.

▣ Zakaj vodohran Alpina še ni v sistemu?

Uporabno dovoljenje smo pridobili, niso pa pri pripravi projekta predvideli, da bo v vodohranu vgrajen nov sistem daljinskega nadzora, ki ni kompatibilen z obstoječim. Komunala nastalo stanje rešuje, zagon vodohrana je predviden v teh dneh. Posodobitev daljinskega nadzora bo stala okrog 10 tisoč evrov, česar nismo načrtovali.

▣ Je še kaj aktualnega v tem času, kar se tiče investicij?

Ravno smo pridobili gradbeno dovoljenje za postavitve nove brvi čez Pišnico. V kratkem bo pripravljen razpis za gradnjo večstanovanjskega objekta v Mojstrani, rušitev obstoječega skupaj z gradnjo novega objekta bomo izvedli s skupnim javnim naročilom. Zelo lepo napreduje gradnja Doma reševalcev v Mojstrani, občina sofinanciranje zagotavlja prek PGD Mojstrana.

▣ Kakšen je zimski turistični utrip po Zgornjesavski dolini?

Čeprav imamo letos malo posebno zimo, se je vsaj malo čuti od Gozda - Martuljka proti Ratečam, kjer je rahlo pobeljeno. Gostov je veliko, kar se pozna po turistični taksi, ki lepo doteka. Imamo tudi veliko dnevniških obiskovalcev, tako da se nam ni treba bati za turizem. Gostinci in hotelirji so zadovoljni.

▣ Kakšne so vaše želje občanom v letu 2024?

Želim si eno čarobno leto, je pa res, da je najpomembnejše zdravje. Občanom želim predvsem zdravja, sreče, veselja in uspehov.

Praznični zvoki godbenikov pred jubilejem

Člani Pihalnega orkestra Jesenice – Kranjska Gora so s tradicionalnim božično-novoletnim koncertom v dvorani Vitranc v Kranjski Gori pomembno obogatili decembrsko praznično dogajanje v Zgornjesavski dolini.

JANKO RABIČ, FOTO: NIK BERTONCELJ

Hkrati je bila to lepa uvertura godbenikov v praznovanje 150-letnice jeseniških godb v letu 2024. Pod vodstvom dirigenta Dejana Rihtariča so izvedli pisan program skladb iz zakladnice svetovno znanih in domačih skladateljev različnih glasbenih zvrsti za vse okuse. V eni od skladb je bila solistka na flauti Ema Kermc. Kot gostje so s šestimi pesmimi iz svojega repertoarja navdušili člani tria Vivere, ki ga sestavljajo vrhunski operni pevci Matjaž Robavs, Aljaž Farasin in Gregor Ravnik.

Že po tradiciji je bil koncert darilo Občine Kranjska Gora občankam in občanom v okviru decembrskih prireditev. Županja Henrika Zupan je vsem zaželela lepo božično in novoletno praznovanje ter zdravje, srečo in osebno zadovoljstvo v novem letu. Orkestru je ob čestitkah ob visokem jubileju zaželela uspešno ter kakovostno rast, uspešne nastope in izvedbo obsežnega prazničnega programa v letu 2024. Dne 22. junija bodo godbeniki v Kranjski Gori izvedli slavnostni koncert, ki bo združen z odprtjem poletne turistične sezone.

V eni od skladb je bila solistka na flauti Ema Kermc.

Lep uvod godbenikov v praznovanje 150-letnice

Odličen koncert ob številnem občinstvu

Občinstvo so navdušili člani Tria Vivere.

Odlična zasedenost med prazniki

Kranjska Gora je bila priljubljena destinacija za dopustovanje tudi med božično-novoletnimi prazniki.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podatki o zasedenosti namestitvenih zmogljivosti so bili podobni lanskim v tem času in so se gibali med 90 in 95 odstotki, bilo pa je še nekaj tistih gostov, ki so se odločili za rezervacijo v zadnjem hipu. »Približno polovica gostov je bila Slovencev, med tujimi je bilo največ Hrvatov in tudi italijanski gostje, ki so bili prej še nekoliko zadržani zaradi koronavirusa, so se na destinacijo začeli vračati v večjem številu. Med tujimi gosti so bili še Avstrijci, Angleži, Srbi ...« je pojasnila Katja Hartman iz Turizma Kranjska Gora in dodala, da pa so bile namestitve na silvestrovo praktično zasedene, kakšna posamezna se je, predvsem pri manjših ponudnikih, našla predvsem na račun odpovedi tik pred zdajci.

S ponudbo zimskih radosti, kot so smučanje, drsanje in tek na smučeh, so se potrudili ne glede na to, da narava konec decembra še ni bila radodarna s snegom. Gostom so bile v tem času na voljo tudi številne prireditve. »Vreme in snežne razmere na rezervacije namestitev v božično-novoletnem času niti niso vplivali.« Kaj pa po novem letu? »Rezervacije za januar in februar sicer so, se pa pozna, da gostje čakajo, kakšni bodo pogoji za zimske športe,« je še povedala Hartmanova.

S ponudbo zimskih radosti, kot so smučanje, drsanje in tek na smučeh, so se potrudili ne glede na to, da narava konec decembra še ni bila radodarna s snegom. / Foto: Tina Dokl

Brezplačen smučarski avtobus

Vsako leto v Kranjski Gori organizirajo smučarski turistični avtobus, katerega namen je povezati kraje v Zgornjesavski dolini. Brezplačen smučarski avtobus od 22. decembra in vse do 3. marca vozi v dopoldanskem času na relaciji Gozd - Martuljek-Kranjska Gora-Rateče-Nordijski center Planica in vam v popoldanskih urah omogoči vrnitev do izhodišča. Tako lahko svoj avto pustite kar doma ali na parkirišču pri namestitvenem ponudniku. Smučarski avtobus, kot so še pojasnili na Turizmu Kranjska Gora, lahko uporabljate tudi tekači na smučeh ali drsalci, saj vas pripelje do tekaških prog v Planici ali Ratečah in do drsališč. Vozni red je objavljen tudi na spletni strani Turizma Kranjska Gora. **S. K.**

Razgledni stolp v Jasni

Novega stolpa v Jasni še niso postavili zaradi previsokega vodostaja. »Prejšnji je bil postavljen brez gradbenega dovoljenja, novi bo imel vso potrebno dokumentacijo in bo tak, kot nam ga dopuščajo prostorski akti. Računamo na njegovo postavitvev letu 2024,« so povedali na Občini Kranjska Gora. **S. K.**

OBVESTILO O ZBORIH OBČANOV

Županja Občine Kranjska Gora, na podlagi 1. in 2. odstavka 77. člena Statuta Občine Kranjska Gora (Uradni list št. 31/2017), sklicuje zборе občanov po posameznih krajevnih skupnostih oziroma naselijih po naslednjem vrstnem redu:

KS RATEČE – PLANICA:

dvorana krajevne skupnosti, v četrtek, 18. januarja, ob 17. uri

KS »RUTE« - GOZD MARTULJEK, SREDNJI VRH :

dvorana krajevne skupnosti, v ponedeljek, 22. januarja, ob 17. uri

KS PODKOREN:

dvorana gasilskega doma, v torek, 23. januarja, ob 17. uri

KS KRANJSKA GORA:

Ljudski dom, v sredo, 24. januarja, ob 17. uri

KS DOVJE – MOJSTRANA:

Slovenski planinski muzej, v četrtek, 25. aprila, ob 17. uri

Dnevni red zborov občanov bo po posameznih krajevnih skupnostih objavljen na oglasnih deskah, spletnih straneh občine in na lokalni televiziji ATM TV.

Vljudno vabljeni!

Županja Občine Kranjska Gora
Henrika Zupan

Odpadki so odgovornost vsakega posameznika

V občini Kranjska Gora, ki jo poleg domačinov in lastnikov vikendov dnevno obišče tudi veliko turistov, se srečujejo z izzivi na področju ravnanja z odpadki. Kljub prizadevanjem Komunalne Kranjska Gora za vzdrževanje ekoloških otokov in redno odvažanje odpadkov ostajajo težave zaradi nepravilnega odlaganja odpadkov – tako lokalnih prebivalcev kot obiskovalcev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ena ključnih točk v tej problematiki je nujnost, da posamezniki prevzamejo odgovornost za svoje odpadke, vključno s pravilnim odlaganjem in razvrščanjem. Povprečen prebivalec Slovenije letno ustvari kar 450 kilogramov odpadkov (v življenju pa 33 ton). »Seveda bi morala biti ena naših prioritetenih nalog zmanjšanje količine odpadkov na prebivalca. To lahko storimo tako, da spremenimo svoje nakupovalne navade in kupujemo le tisto, kar res potrebujemo. Stvari, ki jih ne potrebujemo, podarimo. Hkrati pa se osredotočamo na nakup okolju prijaznih izdelkov s čim manj embalaže,« svetujejo na občini in Komunalni Kranjska Gora.

Ko nekaj postane odpadke, se tega vsak želi čim prej znebiti. »Tu pa se naša odgovornost še ne konča. Poskrbeti moramo za pravilno odlaganje in razvrščanje odpadkov. Ločeno zbrane odpadke lahko oddamo v zabojnike ob hiši ali domu (mešani komunalni odpadki, embalaža, biološko razgradljivi kuhinjski odpadki), na ekološke otoke (embalaža, papir, steklo, obleke), v zbirni center (kosovni odpadki, nevarni odpadki, zeleni odpad), v trgovski

»Skupna odgovornost za ravnanje z odpadki je ključna za ohranjanje čistega in urejenega okolja. S pravilnim ravnanjem in spoštovanjem obstoječih pravil lahko skupaj ustvarimo trajnostno okolje, ki bo navdušilo tako prebivalce kot obiskovalce v naši dolini.«

Neprimerno odloženi odpadki ob zabojnikih na ekoloških otokih / Foto: Komunalna Kranjska Gora

Med nepravilno odloženimi se znajdejo kosovni odpadki, nevarni odpadki ... / Foto: Komunalna Kranjska Gora

center (odpadne baterije, sijalke), pri vulkanizerju (izrabljene pnevmatike).«

V zadnjem času v občini Kranjska Gora opažajo neprimerno odložene odpadke na ekoloških otokih (kosovni

odpadki, poginule živali, nevarni odpadki ...) ter odpadke, odložene tik ob zabojnikih na ekoloških otokih. »Če opazite, da so zabojniki na eko otoku polni, je pomembno, da počakate in odpadke odložite, ko so zabojniki spet prazni, ali pa jih odpeljete v Zbirni center Tabre. Odlaganje ob koših za smeti ni dovoljeno. (Ne)urejenost na ekoloških otokih nas opominja na skupno odgovornost za ohranjanje čistega in urejenega okolja v naši dolini, prispevek k temu pa nosi vsak posameznik,« poudarjajo.

Komunala Kranjska Gora se trudi zagotavljati redne odvoze različnih vrst odpadkov. Dodatno organizira pomladansko akcijo odvoza zelenega vrtnega odpada izpred hiš ter kosovnega materiala (zabojnik je sicer možno kadar koli proti plačilu naročiti tudi na dom). S pomočjo premičnih zbiralnic po naseljih omogoča tudi zbiranje nevarnih odpadkov iz gospodinjstev. Vse to prispeva k celovitemu ravnanju z odpadki in ohranjanju okolja.

»Posebno pozornost pa moramo posamezniki nameniti odlaganju odpadkov v zimski sezoni, predvsem na sprehajalnih poteh. Od leta 2009 se namreč koši na sprehajalnih poteh pozimi odstranjujejo, kar pomaga preprečevati poškodbe košev zaradi pluzenja in vplivov snega ter podaljšuje njihovo življenjsko dobo. Ta ukrep zahteva razumevanje lokalne skupnosti, saj prispeva k zmanjšanju stroškov menjava infrastrukture za odpadke.«

Sanacija podora

Sanacija prve etaže skalnega podora nad Belco je bila zaključena lani, je povedala županja Henrika Zupan in dodatno pojasnila: »Kar se ostalega terasastega urejanja skalnega podora tiče, ga bo izvajal lastnik v dogovoru z ministrstvom za naravne vire in prostor in naj bi se v dveh, treh letih končalo. Zadnja terasa predstavlja del stare obstoječe gozdne ceste Belca-Jepca, kjer bo potem treba sanirati še preostali del poškodovane gozdne ceste od skalnega podora proti Jepci.« S. K.

Nadzor nad tovornim prometom

SUZANA P. KOVAČIČ

Medobčinski inšpektorat in redarstvo v okviru svojih pooblastil in pristojnosti v občinah spremlja prometne tokove in druge okoliščine v prometu ter temu primerno skozi celotno leto organizira in izvaja številne poostre ne nadzore. S tem želijo pozitivno vplivati na prometno varnost v lokalni skupnosti (nedovoljena uporaba telefona med vožnjo, neuporaba varnostnega pasu, prekoračena največja dovoljena hitrost vozil, uporaba čelade ...). »Zaradi varstva občinskih cest in varnosti prometa organiziramo in izvajamo tudi naključne poostre ne nadzore nad spoštovanjem obveznosti voznikov tovornih vozil. V teh nadzorih občinski redarji s tehničnimi sredstvi preverjajo dovoljene osne

obremenitve, največjo dovoljeno skupno obremenitev in največjo dovoljeno maso tovornih vozil na javnih cestah. Za tovrstne poostrene nadzore smo se odločili, ker opazamo, da je negativni vpliv pretežkih tovornih vozil na javne ceste še vedno prevelik. Tovornega prometa je že na splošno iz leta v leto več, v naših občinah pa je delež tovornega prometa toliko večji tudi zaradi dalj časa trajajočih večjih gradbenih projektov v okolici in gospodarjenja z gozdovi,« je pojasnil Gregor Jarkovič, vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica. Da bi se negativni vpliv čezmerno naloženih tovornjakov na cestišča v prihodnje zmanjšal, bodo tovrstne nadzore s tehtanjem tovornih vozil nadaljevali.

Nadzore s tehtanjem tovornih vozil bodo nadaljevali.

Omejena uporaba pešpoti ob vodotokih

Z Občine Kranjska Gora so obvestili, da je uporaba pešpoti ob vodotokih, predvsem ob Savi, Triglavski Bistrici in Pišnici, omejena in potencialno nevarna. Zato priporočajo previdnost pri hoji po teh poteh. Zaradi zajedanja rek v brežine so poti na določenih mestih spodjedene, nekateri deli pa predstavljajo tveganje za varnost sprehajalcev. Določeni odseki so zaradi nevarnosti zaprti, zato vas prosijo, da upoštevate opozorilne table in se tistim odsekom ognete. »Sprehajalne poti ob vodotokih bomo uredili v spomladanskem času, ko bo državni upravljavec vodotokov uredil in utrdil brežine. Če brežine niso utrjene, urejanje poti ni smiselno,« so še sporočili z občine. S. K.

Občina Kranjska Gora (Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora) na podlagi določil Zakona o javnih financah (Ur.l.RS, št. 79/99, 124/2000, 79/2001, 30/2002, 56/2002-ZJU, 110/2002-ZDT-B, 127/2006-ZJZP, 14/2007-ZSPDPO, 109/2008, 49/2009, 38/2010-ZUKN, 107/2010, 11/2011-UPB4), Odloka o proračunu Občine Kranjska Gora za leto 2024 (Uradni list RS št. 134/2023), Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči za spodbujanje razvoja gospodarstva v občini Kranjska Gora (potrjen na 5. seji občinskega sveta Občine Kranjska Gora, dne 23.4.2015) ter na podlagi soglasja Ministrstva za finance, Sektorja za spremljanje državnih pomoči (št. priglasitve: M001-5874327-2021, 441-44/2021/3 z dne 29.4.2021) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SPODBUJANJE RAZVOJA GOSPODARSTVA V OBČINI KRANJSKA GORA ZA LETO 2024

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za spodbujanje razvoja gospodarstva na območju občine Kranjska Gora.

V letu 2024 bodo sredstva namenjena naslednjim ukrepom:

Ukrep 2: Spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj

Ukrep 3: Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja

Ukrep 4: Spodbujanje izobraževanja in usposabljanja na področju podjetništva

Ukrep 7: Spodbujanje sobodajalstva

Ukrep 9: Subvencioniranje stroškov najema poslovnih prostorov in obratov

Namen razpisa je spodbujanje investicij in drugih naložb, ki bodo prispevale k razvoju podjetništva in obrti ter k dvigu konkurenčnosti in kakovosti podjetništva na območju občine Kranjska Gora.

Namen razpisa je prav tako spodbujanje trajnostnega razvoja turizma v Kranjski Gori in spodbujanje gospodarskih subjektov k investicijam, ki jih obravnava Akcijski načrt delovanja v okviru Zelene sheme slovenskega turizma za obdobje 2021 in 2024.

2. VIŠINA SREDSTEV

Okvirna skupna višina sredstev: 60.000 EUR

Okvirna višina sredstev po posameznih ukrepih:

Ukrep 2: Spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj - 25.000 EUR

Ukrep 3: Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja – 14.000 EUR

Ukrep 4: Spodbujanje izobraževanja in usposabljanja na področju podjetništva – 2.000 EUR

Ukrep 7: Spodbujanje sobodajalstva – 9.000 EUR

Ukrep 9: Subvencioniranje stroškov najema poslovnih prostorov in obratov 10.000 EUR

V proračunu Občine Kranjska Gora so v okviru državnih pomoči, ki se bodo dodeljevale po pravilu »de minimis«, za navedene ukrepe zagotovljena sredstva na proračunski postavki 140210 v skupni vrednosti 60.000 EUR.

Sredstva se na podlagi tega razpisa dodeljujejo po pravilu »de minimis«.

Skupni znesek pomoči, dodeljen istemu prejemniku na podlagi pravila »de minimis« ne sme presežati 200.000,00 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko ali namen pomoči (v primeru podjetij, ki delujejo v cestnoprometnem sektorju, znaša zgornja dovoljena meja pomoči 100.000,00 EUR).

Višina sredstev, ki se dodeli posameznemu upravičencu, je odvisna od rezultatov ocenjevanja vseh prejetih popolnih vlog, višine zaprosenih sredstev s strani upravičenca ter višine razpoložljivih sredstev. Maksimalna višina sofinanciranja je opredeljena v okviru posameznih ukrepov.

3. UPRAVIČENCI

Upravičenci po tem javnem razpisu so samostojni podjetniki ter mikro, male in srednje velike gospodarske

družbe registrirane po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1) s sedežem ali registrirano poslovno enoto v občini Kranjska Gora.

Kot upravičenci za dodelitev finančne spodbude so lahko opredeljeni tudi drugi prejemniki sredstev (potencialni podjetniki, fizične osebe, društva...), če so posebej navedeni v okviru posameznega ukrepa.

Po tem javnem razpisu so zgoraj omenjeni upravičenci omejeni glede na dolžino obstoja. Omejitve so navedene v okviru posameznega ukrepa.

Velikost posamezne gospodarske družbe se določa na podlagi enotnih meril za določanje velikosti podjetij, ki so bila sprejeta z Uredbo Komisije (ES) št. 800/2008.

Mikro podjetje ima manj kot 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letne vrednosti aktive, ki ne presega 2 milijonov evrov.

Malo podjetje ima manj kot 50 zaposlenih in ima letni promet in/ali letne vrednosti aktive, ki ne presega 10 milijonov evrov.

Srednje veliko podjetje ima manj kot 250 zaposlenih ter letni promet, ki ne presega 50 milijonov evrov in/ali letne vrednosti aktive, ki ne presega 43 milijonov evrov.

4. SPLOŠNA DOLOČILA OZIROMA POGOJI UPRAVIČENOSTI

Splošna določila oziroma pogoji, ki veljajo ne glede na ukrep opredeljen v tem javnem razpisu so sledeča:

- do pomoči so upravičeni le udeleženci opredeljeni v okviru posameznega ukrepa;
- upravičenec lahko kandidira samo za izvedbo naložbe, upravičene po tem javnem razpisu, katero lahko izvede v celoti in v skladu z veljavnimi predpisi;
- pomoč se dodeli na podlagi vloge opredeljene v razpisni dokumentaciji;
- naložba, za katero se dodeli pomoč, se mora uporabljati ali ostati v lasti upravičenca (na območju občine) vsaj 2 leti od dokončanja naložbe, če ni v okviru posameznega ukrepa določeno drugače;
- naložba, za katero se dodeli pomoč, se ne sme uporabljati v nasprotju z namenom dodelitve sredstev;
- upravičenec, ki pridobi pomoč na podlagi tega javnega razpisa, mora voditi predpisano dokumentacijo, določeno z javnim razpisom in sklenjeno pogodbo o dodelitvi sredstev ter jo hraniti vsaj še 2 leti po izvedenem zadnjem izplačilu;

- upravičenec mora imeti sedež ali poslovno enoto v občini Kranjska Gora, pri naložbah pa mora biti lokacija naložbe v občini Kranjska Gora. V kolikor je upravičenec fizična oseba, mora le-ta imeti prijavljeno stalno bivališče na območju občine Kranjska Gora.

Do prejema pomoči po tem javnem razpisu niso upravičena podjetja oziroma fizične osebe:

- ki so v stečajnem postopku, postopku prisilne poravnave ali likvidacije;
- ki so opredeljena kot podjetja v težavah in dobivajo pomoč po posebnem programu za reševanje in prestrukturiranje;
- ki so že prejela državno pomoč po tem pravilniku in naložbe oziroma storitve niso izvedla v skladu s podpisano pogodbo;
- ki so že koristila pomoč za posamezne namene do višine, ki jo omogočajo posamezna pravila državnih pomoči;
- ki nimajo pravočasno in v celoti izpolnjenih pogodbenih obveznosti do Občine Kranjska Gora iz predhodnih javnih razpisov, če so na njih sodelovali;
- ki imajo neplačane prispevke ter neporavnane obveznosti do delavcev;
- podjetja iz sektorja ribištva in ribogojstva po opredelitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000;
- podjetja s sektorja premogovništva po opredelitvi Uredbe (ES) št. 1407/2002;
- podjetja, ki delujejo na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti;
- podjetja, ki delujejo na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi v naslednjih primerih:
 - če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
 - če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce,

Državna pomoč ne sme biti:

- namenjena izvozu oz. z izvozom povezanim dejavnostim v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
- pogojena s prednostjo rabe domačega blaga pred rabo uvoženega;
- dodeljena podjetjem, ki delujejo v cestnoprometnem sektorju, za namen nabave vozil za cestni prevoz tovora

5. UKREPI

Ukrep 2: Spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj

Predmet pomoči:

- sofinanciranje začetnih investicij in investicij v razširjanje in razvoj

Vrsta finančne spodbude:

- dotacije

Upravičenci:

- samostojni podjetniki ter mikro, male in srednje velike gospodarske družbe registrirane po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1)

Pogoji:

- naložba se mora izvesti na območju občine Kranjska Gora in se ohraniti vsaj 5 let po njenem zaključku;
- za naložbo se šteje investicija v opredmetena osnovna sredstva (stroji in oprema, stroški gradnje);
- za naložbo se šteje tudi investicija v neopredmetena osnovna sredstva kot so nakup programske opreme, licence, patentov in nepatentiranega tehničnega znanja;
- naložba mora predstavljati **začetno investicijo** ali investicijo za razširitev oziroma razvoj obstoječega obrata; v **smislu bistvenih sprememb proizvoda** ali proizvodnega procesa v predelovalni, storitveni ali raziskovalno-razvojni dejavnosti;
- v primeru, da predlagatelj v okviru tega javnega razpisa želi povrnitev sredstev za nakup rabljene opreme/strojev, le-ta ne sme biti starejša od letnika 2016 ter mora brezhibno služiti svoji namembnosti.

Upravičeni stroški:

- strošek nakupa strojev ali opreme (IT oprema kot so pametni telefoni in tablice so upravičeni stroški le za podjetnike, katerih osnovna dejavnost je iz področja računalništva ali grafične dejavnosti),
- nakup strojev in opreme,
- strošek izdelave projektne in investicijske dokumentacije,
- strošek licence,
- strošek programske opreme,
- strošek postavitve spletne trgovine,
- strošek nakupa patenta,
- gradbeno obrtniška dela.

Višina sofinanciranja:

Pomoč se glede na posamezno obliko dodeljevanja pomoči omeji:

- dotacije - do 30% upravičenih stroškov posamezne investicije.

Sofinanciranje upravičenih stroškov ne sme presegati 30% upravičenih stroškov posamezne investicije oziroma lahko znaša največ 5.000 EUR na vlogo. Pri dodelitvi sredstev se upoštevajo neto stroški (brez vključenega DDV). Minimalni znesek sofinanciranja na vlogo je 300 EUR. Minimalni znesek enega osnovnega sredstva pa je 300 EUR.

Okvirna višina sredstev: 25.000 EUR

Realizacija projekta:

- upravičeni so stroški, ki so nastali in bili plačani v obdobju od 2. 9. 2023 do 15. 5. 2024.

Omejitve:

- prijavitelj lahko v okviru tega ukrepa predloži največ 2 vloge;
- ena vloga je namenjena zgolj opremi in strojem, ki so knjižena kot osnovna sredstva. Sofinanciranje je omejeno na 10 osnovnih sredstev/na upravičenca;
- druga vloga pa za ostale stroške, ki predstavljajo obrtniška in gradbena dela ali druge storitve ki sledijo zeleni shemi slovenskega turizma.

Upošteva se nakup novih osnovnih sredstev, in sicer:

- stroji in naprave ter druga osnovna sredstva namenjena za proizvodno ali storitveno dejavnost, kot so: gradbeni stroji, dvigala, pralni stroji za čistilnice, šivalni stroji, posebne žage, tiskarski stroji, sušilniki, investicije v trajnostni razvoj (npr. trajnostna mobilnost, obnovljivi viri energije,) ipd., ki predstavlja **začetno investicijo ali investicijo za razširitev oziroma razvoj obstoječega obrata v smislu bistvenih sprememb proizvoda ali proizvodnega procesa v predelovalni, storitveni ali raziskovalno-razvojni dejavnosti**;
 - osnovna sredstva, ki so zavedena v knjigovodskih listinah prijavitelja in se amortizirajo. Ne upoštevajo se osnovna sredstva, ki niso v lasti družbe ali samostojnega podjetnika, ki se prijavlja na javni razpis (ne upošteva se poslovni najem osnovnega sredstva – leasing);
 - nakup osnovnih sredstev mora temeljiti na energijsko varčnih osnovnih sredstvih A+++ oz. po novem iz razreda A ali zmanjšanju porabe vode, zmanjšanje količine emisij ogljikovega dioksida z varčno in učinkovito rabo energije.
- Upoštevajo se tudi obrtniška in gradbena dela ali druge storitve ki sledijo zeleni shemi slovenskega turizma:**
- investicije v obnovljive vire energije, trajnostno preno-vo stavb, trajnostno mobilnost in druge investicije, ki

temeljijo na trajnostnem razvoju turizma v smeri pridobivanja nekaterih certifikatov.

Dokazila:

- **Kopija dokumentacije, ki dokazuje posamezno investicijo** (gradbeno dovoljenje, kupoprodajne pogodbe, specifikacije nabavljenih investicijskih sredstev ipd).
- **Kopija računov, pogodb** za vse navedene upravičene stroške. Računi se morajo glasiti na podjetje.
- **Potrdila o plačilu** (za plačilo preko TRR se predloži potrdilo o plačilu banke vlagatelja. V kolikor je bila narejena kompenzacija priložite ustrezne računovodske listine. Za gotovinska plačila mora biti iz računa razvidno, da je način plačila gotovinski). Iz potrdila o plačilu mora biti razvidno, da je račun plačalo podjetje/upravičenec.
- **Izpis iz Registra opredmetenih osnovnih sredstev za prijavljeno naložbo** (razvidna mora biti številka osnovnega sredstva, nabavna vrednost, datum nabave in aktiviranja, ipd. V kolikor je za eno osnovno sredstvo več računov se priloži točna specifikacija izračuna vrednosti za to osnovno sredstvo. Samostojnim podjetnikom, ki imajo status normiranca, dokazila ni potrebno priložiti.
- **Potrdilo FURS o plačilu davkov in drugih obveznih dajatev**, ki ne sme biti starejše kot 15 dni, šteto od dneva oddaje vloge.
- **Dokazilo o izvedeni investiciji** (npr. fotografija, kopija projektne dokumentacije oz. elektronska verzija, kopija izpisa iz Zemljiške knjige, kopija dokazila o licenci, prometno dovoljenje za registrirana vozila ipd.).
- **Dokazilo o letu izdelave opreme** (če je oprema rabljena).
- **Druga dokazila** (energijsko varčna osnovna sredstva, zelene naložbe, dokazilo o trajnosti izdelka, ipd).

Ukrep 3: Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja

Predmet pomoči:

- sofinanciranje samozaposlovanja
- sofinanciranje zaposlovanja novih delavcev

Vrsta finančne spodbude:

- dotacije

Upravičenci:

- samostojni podjetniki ter mikro, male in srednje velike gospodarske družbe registrirane po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1);
- potencialni podjetniki.

Pogoji:

- delovno mesto, za katerega se dodeli finančna pomoč se mora ohraniti vsaj 18 mesecev;
- nova zaposlitev mora pomeniti povečanje skupnega števila zaposlenih nad najvišje stanje v zadnjih 12 mesecih;
- prijavitelj mora z novim zaposlenim delavcem podpisati pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas oziroma za določen čas vsaj 18 mesecev;
- realizacija samozaposlitve oziroma odpiranje novega delovnega mesta mora biti izvedeno na območju občine Kranjska Gora;
- do finančne pomoči je upravičena oseba, ki se samozaposli in ima prijavljeno stalno bivališče na območju občine Kranjska Gora. Oseba mora ostati samozaposlena vsaj 18 mesecev. Samozaposlitev se dokazuje s potrdilom o registraciji podjetja ter kopijo M1 obrazca.
- v kolikor je prijavitelj (fizična oseba) že prejel sredstva za samozaposlitev, na ta ukrep ne more kandidirati 5 let od prejetja sredstev;
- za novo odprto delovno mesto je mogoče zaposliti osebo s stalnim bivališčem na območju občine Kranjska Gora, ki še ni bila zaposlena oziroma je ostala brez zaposlitve. Zaposlitev se dokazuje s kopijo podpisane Pogodbe o zaposlitvi ter M1/M2 obrazcem;
- v primeru, da novo zaposleni delavec postane brezposeln, iz kateregakoli razloga pred potekom 18 mesecev, mora prejemnik sredstev, v roku 30 dni od prenehanja zaposlitve, zaposliti novega delavca, ki ustreza v Pravilniku opredeljenim pogojem. V nasprotnem primeru mora prejemnik dodeljenih sredstev le-ta vrniti;
- za vsakega na novo zaposlenega je potrebno predložiti svojo vlogo.

Upravičeni stroški:

- stroški za realizacijo samozaposlitve v višini do 3 minimalnih mesečnih plač;
- stroški za odpiranje novega delovnega mesta v višini do 3 minimalnih mesečnih plač.

Višina sofinanciranja:

- upravičeni stroški se sofinancirajo do višine 3 minimalnih mesečnih plač na vlogo;
- okvirna višina sredstev: 14.000 EUR.

Realizacija projekta

- upravičeni so stroški, ki so nastali in bili plačani v obdobju od 2. 9. 2023 do 15. 5. 2024.

Omejitve:

- ne upošteva se zaposlitev osebe, ki je bila že zaposlena v tem podjetju ali pri njegovih povezanih pravnih

ali fizičnih osebah (v enotnem podjetju) in so bila za njeno zaposlitev že dodeljena finančna sredstva iz občinskih ali drugih javnih virov sredstev v zadnjih petih letih;

- ne upošteva se zaposlitev ali samozaposlitev registrirane brezposelne osebe, ki je imela zadnjo zaposlitev pri upravičencu ali njegovih povezanih podjetjih;
- sredstva se ne dodeljujejo za prezaposlovanje med povezanimi osebami ali lastniško povezanimi podjetji;
- prijavitelj lahko v okviru tega ukrepa predloži največ 3 vloge;
- prijavitelj, ki je za prijavljene upravičene stroške že dobil sofinanciranje z drugega vira (npr. ZRSZ) po tem javnem razpisu ni upravičen do sofinanciranja.

Dokazila:

- Samozaposlitev: - dokazilo o registraciji podjetja, kopija M1 obrazca,
- Odpiranje novega delovnega mesta: - kopija Pogodbe o zaposlitvi, kopija obrazca M1.

Ukrep 4: Spodbujanje izobraževanja in usposabljanja kadrov za nove dejavnosti

Predmet:

- sofinanciranje stroškov izobraževanja,
- sofinanciranje stroškov usposabljanj (razen varstva pri delu in izjava z oceno tveganja).

Upravičenci:

- samostojni podjetniki ter mikro, male in srednje velike gospodarske družbe, ki so registrirane po Zakonu o gospodarskih družbah.

Upravičeni stroški, nastali od 2. 9. 2023 do 15. 5. 2024:

- stroški izobraževanja za doseg prekvalifikacije,
- stroški usposabljanja.

Pogoji:

- Predložitev ustreznih dokazil za izvedbo posamezne aktivnosti (prijavnice, potrdila o udeležbi).
- Za vsakega zaposlenega/sodelujočega je potrebno predložiti svojo vlogo.

Neupravičeni stroški:

- stroški dnevnice,
- potni stroški, stroški kilometrin,
- stroški nočitev in prehrane.

Višina:

- sofinanciranje upravičenih stroškov do 50 % vrednosti, vendar največ do 500 EUR na upravičenca na leto;
- minimalni znesek sofinanciranja je 50 EUR.

Omejitve:

- prijavitelj lahko v okviru tega ukrepa predloži največ 3 vloge.

Dokazila:

- računi in dokazila o plačilu računov, ki se glasijo na podjetje in so plačani s strani podjetja;
- potrdilo o udeležbi na seminarju oz. o opravljenem izobraževanju.

Okvirna višina sredstev: 2.000,00 EUR

Ukrep 7: Spodbujanje sobodajalstva

Predmet pomoči:

- sofinanciranje nakupa notranje opreme (brez stavbnega zunanje pohišta);
- sofinanciranje promocije sobodajalstva v smeri ozaveščanja o zmanjšanju porabe vode, energije in CO₂.

Vrsta finančne spodbude:

- dotacije

Upravičenci:

- fizične osebe, ki imajo registrirano dejavnost sobodajalstva (sobodajalci so fizične osebe, za katere velja omejitve, da opravljajo dejavnost le občasno, skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu in gostom lahko nudijo največ do 15 ležišč).

Pogoji:

- dejavnost, za katero prijavitelj pridobi sredstva po tem razpisu, se mora opravljati vsaj še 2 leti po zaključeni investiciji.

Upravičeni stroški:

- stroški gradbenih in obrtniških del za ureditev prostorov v smislu trajnostnega razvoja in znižanja porabe energije, vode, ipd.;
- stroški opreme, ki je potrebna in neposredno povezana z opravljanjem sobodajalske aktivnosti;
- nakup notranje opreme in osnovnih sredstev naj temelji na energijsko varčnih osnovnih sredstvih A+++ oz. po novem iz razreda A ali zmanjšanju porabe vode, zmanjšanje količine emisij ogljikovega dioksida z varčno in učinkovito rabo energije;

- stroški promocijskih aktivnosti v smeri ozaveščanja o zmanjšanju porabe vode, energije in CO₂;
- sofinancira se nakup notranje opreme z minimalno vrednostjo 50 EUR za kos oz. artikel.

Neupravičeni stroški:

- posteljnina, brisače, tekači, okraski, slike, WC metlice in podobno;
- nakup notranje opreme, ki NE temelji na energijsko varčnih osnovnih sredstvih.

Višina sofinanciranja:

- sofinanciranje upravičenih stroškov do 50%, pri čemer maksimalna višina sofinanciranja ne more preseči 1.500 EUR na upravičenca za opremo in gradbeno-obrtniška dela ter maksimalno 500 EUR za promocijo v smeri ozaveščanja o zmanjšanju porabe vode, energije in CO₂;
- pri dodelitvi sredstev se upoštevajo neto stroški (brez vključenega DDV);
- minimalni znesek sofinanciranja je 200 EUR;
- sofinancira se nakup notranje opreme z minimalno vrednostjo 100 EUR za kos oz. artikel, pri promociji pa se upošteva minimalna vrednost 50 EUR na promocijsko aktivnost.

Okvirna višina sredstev: 9.000 EUR

Realizacija projekta

- upravičeni so stroški, ki so nastali in bili plačani v obdobju od 2. 9. 2023 do 15. 5. 2024.

Omejitve:

prijavitelj v okviru tega ukrepa lahko predloži največ 2 vloge:

1. Notranja oprema, gradbena in obrtniška dela za trajnostni razvoj v skladu s shemo zelenega turizma (upravičenec lahko uveljavlja v tej vlogi največ 10 kosov opreme in 5 računov za gradbeno-obrtniška dela).
2. Promocija sobodajalstva v smeri okoljsko naravnanih kapacitet in v smeri ozaveščanja o zmanjšanju porabe vode, energije in CO₂ (npr. letaki, spletna stran, radio oglasi, časopisni oglasi). Upravičenec lahko uveljavlja v tej vlogi največ 5 računov za promocijske aktivnosti. Iz ukrepa so izločeni stroški promocije na spletnih portalih kot so Booking, Airbnb, Expedia Travel, Home-Away, Tripadvisor itd..

Dokazila:

1. Računi o upravičenih stroških, ki se glasijo na upravičenca (sobodajalca, primer: Janez Novak - sobodajalec). V primeru, da so računi v tujem jeziku naj bodo

artikli prevedeni v slovenski jezik – vsaj dopisano na dokazilu.

2. Izpisek iz TRR, kjer je razvidno, da je račun plačal upravičenec (sobodajalec).
3. Dokazila o registraciji sobodajalske dejavnosti (priglasitev sobodajalstva za fizične osebe, izpisek AJPES).
4. Dokazilo, da sobodajalec oddaja sobe preko TIC-a oz. fotokopijo pogodbe o sodelovanju s Turizmom Kranjska Gora oz. Turističnim društvom.
5. Druga dokazila (energijsko varčna osnovna sredstva, zelene naložbe, dokazilo o trajnosti izdelka, ipd).

Ukrep 9: Subvencioniranje stroškov najema poslovnih prostorov in obratov

Predmet pomoči:

Subvencioniranje stroškov najema poslovnih prostorov in obratov za upravičence, ki opravljajo dejavnosti.

Vrsta finančne spodbude:

- dotacije.

Upravičenci:

- samostojni podjetniki ter mikro, male in srednje velike gospodarske družbe registrirane po Zakonu o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki imajo priglašeno ustrezno dejavnost.

Pogoji:

- Strošek najemnine mora biti v skladu z običajnimi tržnimi cenami in običajnim poslovanjem podjetja.
- Za prostore, ki jih daje v najem Občina Kranjska Gora, se NE dodeljuje subvencije.
- Stroški najemnine se ne subvencionirajo v primeru, da sta si najemnik in najemodajalec kot fizični osebi v razmerju zakonec ali izven zakonski partner ali sorodnik do vštetega 2. dednega reda, oziroma da je lastnik pravne osebe fizična oseba, ki je z najemodajalcem ali najemnikom v razmerju zakonec ali izven zakonski partner ali sorodnik do vštetega 2. dednega reda.
- Stroški najemnine se ne subvencionirajo v primeru, da sta najemnik in najemodajalec povezani osebi.
- Strošek najemnine se ne subvencionira tudi v primeru, da sta najemnik in najemodajalec pravni osebi, katerih lastniki so si med seboj v razmerju zakonec ali izven zakonski partner ali sorodnik do vštetega 2. dednega reda.

Upravičeni stroški:

Strošek najema poslovnih prostorov ali obratov, ki se nahajajo na območju občine Kranjska Gora.

Višina sofinanciranja:

- sofinanciranje upravičenih stroškov do 50%, pri čemer maksimalna višina sofinanciranja ne more preseči 2.000 EUR na upravičenca. Pri dodelitvi sredstev se upošteva-jo neto stroški (brez vključenega DDV);
- minimalni znesek sofinanciranja 200 EUR.

Okvirna višina sredstev: 10.000 EUR

Realizacija projekta

- upravičeni so stroški, ki nastanejo in so tudi plačani v obdobju od 2. 9. 2023 do 15. 5. 2024.

Omejitve:

- prijavitelj v okviru tega ukrepa lahko predloži največ 1 vlogo.

Dokazila:

1. Kopija računov, pogodb za vse navedene upravičene stroške. Računi se morajo glasiti na podjetje.
2. Potrdila o plačilu (za plačilo preko TRR se predloži potrdilo o plačilu banke vlagatelja. V kolikor je bila narejena kompenzacija priložite ustrezne računovodske listine. Za gotovinska plačila mora biti iz računa razvidno, da je način plačila gotovinski. V primeru, da je najemodajalec fizična oseba, je potrebno priložiti dokazilo o plačilu akontacije dohodnine. Iz potrdila o plačilu mora biti razvidno, da je račun plačalo podjetje.
3. Kopija najemne pogodbe.

6. MERILA

Merila za vrednotenje vlog so sestavni del razpisne dokumentacije.

7. POTREBNA DOKUMENTACIJA

Vloga mora biti izpolnjena na ustreznem prijavnem obrazcu, vsebovati mora vse v obrazcu zahtevane podatke in priloge, ki so del razpisne dokumentacije. Vloga mora biti na ustreznih mestih podpisana in žigosana.

Razpisna dokumentacija, ki obsega besedilo javnega razpisa, obrazce za posamezne ukrepe javnega razpisa, izjave, merila za vrednotenje posameznih ukrepov, vzorce pogodb in pravilnik, je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa v sprejemni pisarni Občine Kranjska Gora ter na spletni strani Občine Kranjska Gora – <http://obcina.kranjska-gora.si>.

Dokazila, ki jih mora prosilec predložiti prijavnemu obrazcu so opredeljena v okviru vsakega ukrepa posebej.

Vsi prosilci morajo v okviru javnega razpisa predložiti izjavo o točnosti navedenih podatkov ter izjavo, da za iste upravičene stroške niso pridobili ali niso v postopku pridobivanja dodatnih sredstev, iz kateregakoli drugega javnega vira.

Dokazila predložena v okviru prijave na javni razpis se predlagateljem vloge ne vračajo.

8. ROK IN NAČIN DOSTAVE VLOG

Prosilci oddajo vloge na predpisanih razpisnih obrazcih skupaj s predpisano dokumentacijo v sprejemni pisarni Občine Kranjska Gora ali pošljejo po pošti na naslov: Občina Kranjska Gora, Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora.

Rok za oddajo vlog je 15. 5. 2024

Vsaka vloga mora biti speta in oddana **posebej** v zaprti ovojnici ter ustrezno označena. Pri nekaterih ukrepih je možnost oddaje več vlog. Vsaka vloga naj bo oddana posebej (1 ovojnica – 1 vloga). V primeru, da bo v 1 ovojnici oddano več vlog skupaj, bo komisija upoštevala samo 1 vlogo.

Na sprednji strani posamezne ovojnice mora biti izpisano:

»**NE ODPIRAJ – JAVNI RAZPIS – GOSPODARSTVO 2024**
- _____ (številka ukrepa)«.

Na hrbtne strani ovojnice (oz. v levem zgornjem kotu na prednji strani) morajo biti navedeni podatki o vlagatelju: ime in priimek ter naslov (če gre za fizično osebo) oz. naziv in naslov (če gre za pravno osebo).

Neppravilno oz. nepopolno označene ovojnice bodo s sklepom zavržene.

9. OBRAVNAVA VLOG

Postopek javnega razpisa bo vodila Komisija za izvedbo postopka javnega razpisa za spodbujanje razvoja gospodarstva v občini Kranjska Gora v letu 2024 (v nadaljevanju Komisija), ki jo imenuje županja.

Komisija bo obravnavala le pravočasne in pravilno označene vloge za razpisne namene.

Odpiranje vlog bo izvedeno v roku dvajset dni od roka za oddajo vlog. Odpiranje vlog ni javno.

Vloge, ki jih ne bo vložila upravičena oseba ali vloge, ki ne bodo pravočasne (oddane po 15. 5. 2024), bodo s sklepom zavržene.

Komisija bo opravila pregled prispelih vlog in jih ocenila na podlagi pogojev in meril, ki so navedeni v javnem razpisu. Prijavitelji, katerih vloge na razpis ne bodo popolne, bodo s strani občine v roku petih delovnih dni od dneva odpiranja vlog pisno pozvani, naj vloge dopolnijo. Rok za dopolnitev vloge ne sme biti daljši od 8 dni. Nepopolne prijave, ki jih prosilci do naknadnega roka ne bodo dopolnili, bodo s sklepom zavržene, neustrezno dopolnjene pa zavrjene.

Pred ocenjevanjem vlog bo Komisija preverila, če je prijava v skladu s splošnimi določili in pogoji tega javnega razpisa. V primeru, da prijava ne bo ustrezala splošnim pogojem in določilom, vloga ne bo dana v ocenjevanje in bo s sklepom zavržena.

Komisija bo pripravila predlog višine sofinanciranja, ki ga bo predložila pristojnemu organu občine – direktorju občinske uprave. Direktor občinske uprave bo po sprejeti odločitvi izdal odločbe, s katerimi se določi razporeditev razpisanih sredstev, in sicer najpozneje v roku 30 dni od odpiranja vlog.

Pritožbo na sklep oziroma odločbo izdano v okviru tega razpisa lahko prejemnik sklepa/odločbe poda v roku 15 dni od prejema sklepa/odločbe na županjo Občine Kranjska Gora. Županja bo o pritožbi odločila v roku 30 dni. Vložena pritožba ne zadrži podpisa pogodb z izbranimi prejemniki sredstev.

Občina bo s prejemniki sredstev sklenila pogodbe, v katerih bodo navedeni podrobnejši pogoji koriščenja sredstev. Če se prejemnik pozitivne odločbe v roku 15 dni ne odzove na poziv za podpis pogodbe, se šteje, da je odstopil od zahteve za pridobitev sredstev tega razpisa.

V kolikor bo za posamezen ukrep prispelo manjše število vlog, kot je razpisanih sredstev, se prosta sredstva lahko prerazporedijo na drug ukrep znotraj okvira javnega razpisa.

10. DODATNE INFORMACIJE

Vse dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom dobijo zainteresirani na Občini Kranjska Gora, Kolodvorska ulica 1b, kontaktna oseba ga. Neža Mežik – telefon: 04 580 98 12, elektronski naslov – neza.mezik@kranjska-gora.si.

Dodatne informacije o prijavi in načinu prijave lahko zainteresirani dobijo tudi na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske, Spodnji Plavž 24e, 4270 Jesenice, kontaktna oseba ga. Eldina Čosatović – telefon: 04 581 34 19, elektronski naslov – dina@ragor.si.

Za vse prosilce bo organizirana delavnica, na kateri bomo ponudili pomoč pri izpolnjevanju prijavnic in posredovali odgovore na morebitna vprašanja. Delavnica bo v četrtek, 22. 2. 2024 ob 13.00 uri preko ZOOM aplikacije ali v sejni sobi Občine Kranjska Gora. Vabilo s programom bo objavljeno na spletni strani Občine Kranjska Gora. Delavnico bo vodila Eldina Čosatović.

Datum: 03.01.2024

Številka: 305-1/2024-3

Županja:
Henrika Zupan

Letos nekaj manj sej

Kot je pojasnila županja Henrika Zupan, je za letos res načrtovanih le pet sej občinskega sveta z okvirnimi datumi in okvirnim dnevnim redom. »Na račun sprejetih dvoletnih proračunov bodo že iz tega naslova dve, tri točke manj za obravnavo. Če pa se bo izkazalo za potrebno, bo sej več. Zagotovo bo potreben tudi kakšen rebalans proračuna, ker pričakujemo povečanje prihodkov (zagotovitev nepovratnih sredstev za projekte, morda višje povprečnine občinam ...), ki jih bomo ustrezno razporedili.« S. K.

Za začasno zaprtje gozdnih cest

Na Občini Kranjska Gora se z Zavodom za gozdove dogovarjajo za začasno zaporo nekaterih gozdnih cest predvsem v zimskem času, nekaterih tudi v poletnem, ker gre za velik pritisk avtomobilov v naravno okolje. »Obiskovalci imajo v okolici na voljo dovolj parkirnih mest, da gredo v naravo lahko peš. V Ratečah je urejeno počivališče, le kak korak več bo potreben za pot na Tromejo, in tudi na Dovjem je lepo urejeno parkirišče kot izhodišče za na Dovško Babo,« je povedala županja.

Novi statut Turizma

Predsednik sveta Turizma Kranjska Gora Milan Sajovic je na zadnji seji občinskega sveta predstavil novi statut tega javnega zavoda. Kot je pojasnil, statut bolj definira določena področja dela zavoda in nadgrajuje naloge strokovnega sveta zavoda. Dodan je prireditveni svet, ki bo deloval v razširjenem strokovnem svetu zavoda, njegov namen pa je, kot je pojasnil Sajovic, predvsem lažje doseganje širšega konsenza, kam in za katere prireditve bo Turizem namenjal sredstva, kje bo v vlogi so/organizatorja prireditvev ... S. K.

Avdicija za prihodnje Božičkove palčke

Krajevna skupnost Dovje - Mojstrana je s programom učencev Osnovne šole 16. decembra Mojstrana počastila krajevni praznik.

NIKA TOPORIŠ

Učenci mojstranske šole so v četrtek, 14. decembra, na oder stopili kot kandidati za Božičkove palčke. Pod vodstvom zborovodkinje Petre Čebulj Zajc so namreč pripravili muzikal Božičkova avdicija, učenci pa so se preizkusili, kateri izmed njih ima potencial, da bi s svojim znanjem ali spretnostmi postal Božičkov palček. Oder so tako zavzeli »žurerski« palček, palček pesnik, palček, ki je pokazal svoje kuharske sposobnosti ter drugi. »Letošnja prireditev je avdicija. In tudi življenje je velika avdicija, saj ima vsak izmed nas priložnost, da se predstavi s svojimi talenti in sposobnostmi. A včasih se bojimo 'stopiti na oder', ker dvomimo o sebi. Ne bojte se stopiti iz cone udobja, saj so ravno avdicije življenja mesto, kjer odkrijemo svoje

Le kateri izmed palčkov se je najbolj izkazal in bo v prihodnosti postal Božičkov pomočnik? / Foto: Nik Bertonec

vrednosti,« je v nagovoru dejala ravnateljica šole Darja Pikon. Svoje misli je delila tudi županja Henrika Zupan, ki je poudarila, da je otroke treba naučiti ljubezni do znanja in spoštova-

nja do soljudi. Zbrane je nagovoril tudi predsednik KS Dovje - Mojstrana Jernej Legat, glavno vlogo pa so imeli seveda učenci ter ob koncu tudi učiteljski pevski zbor.

Zakaj je krajevni praznik ravno 16. decembra

Dan Krajevne skupnosti (KS) Dovje - Mojstrana je vsako leto 16. decembra, po tem pomembnem zgodovinskem datumu se imenuje tudi osnovna šola v Mojstrani.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kot je poudarila predsednica ZB za vrednote NOB Dovje - Mojstrana Sonja Mirtič: »Spomnimo se obletnice upora proti okupatorju, obletnice upora dovške vstaje, smrti prvoborca Alojza Rabiča, izseljevanja naših občanov v tuje kraje in taborišča po vsej Evropi.« Kot je pojasnila, se je v KS Dovje - Mojstrana vstaja začela nekaj mesecev po napadu na naše ozemlje, 16. decembra leta 1941. »Zajela je Dovje, Mojstrano, Belco, Radovno in druge kraje v občini Kranjska Gora. Sodelovalo je 119 vaščanov. Zaradi sodelovanja v vsta-

ji so Nemci aretirali 82 upornikov in jih odpeljali v Begunje in v razna taborišča po Evropi. Dva meseca pozneje so v Begunjah na strelišču ustrelili devet krajanov KS Dovje - Mojstrana. To so bili mladi fantje in možje, ki so se borili za svobodo. Po zapisih so svoje življenje darovali za domovino 104 občani Kranjske Gore.« Ob prvih nemških streljih je padel Alojz Rabič z Dovjega, star šele 25 let.

»Težko si predstavljamo trpljenje vseh, ki jih je vojna doletela na domovih, pognala v boj, izgnanstvo, v zapore in koncentracijska taborišča po vsej Evropi, na drugi strani pa nji-

hovich hrabrih dejanj, ki so se ohranila vse dni. Zaradi vseh teh dogodkov, ki so se zgodili 16. decembra leta 1941 v KS Dovje - Mojstrana, kraj praznuje krajevni praznik, šola v kraju nosi ime po dnevu upora Osnovna šola 16. decembra, ulica, kjer je pod strelji padel prvoborec Alojz Rabič, pa se imenuje Ulica Alojza Rabiča,« je povedala Mirtičeva in poudarila: »Med nami so še ljudje, ki so doživeli te grozote in nam z živo besedo opisujejo svoja doživetja. Zato jim večkrat prisluhnimo in jih poslušajmo. Ohranimo spoštovanje in častimo spomin na predhodnike, ki so tlakovali pot k svobodi.«

ŠEPEET ČASA V ALPSKI DOLINI

Literarna priloga glasila Zgornjesav'c

**UREDNIŠKI ODBOR LITERARNE PRILOGE:
ZALA VIDIC, FRANCE VOGA IN MATJAŽ GRACER**

BENJAMIN GRACER

GRLICA

Od kod si se vzela ...
od Prisanka sem čez cesto,
k samopostrežni
ploščadi vrabcev

se nebeško ziblješ
pernata krasotica
z rjavim obročkom
okoli vratu.

Si noč v hotelu
prespala?

Zdaj ne začutiš,
da ti ponujam
ljubečo dlan
nežnega objema
z zlatim zrnom
zemeljske srčnosti –
preden odletiš.

Tvoja plahkost
mi ne dovoljuje giba
sanjskega zamika.
Za vsako srečanje
je cena:

Odleti z upanjem,
da se nekje
spet vidimo –
z božansko ptico –
valujoče plahosti
priletov in odletov,
ozvočene do naših
srčnih prostorov?

OTROKOVA IZPOVED

Vnuček kriči:
Vaše dete sem,
a vas
več ne spoznam
med zemeljskim
šemljenjem ...

Babice,
ostanite babice
dedki dedki!
Da o mamicah in očkih
ne govorim.

Tako zmedene
starševske igračke –
otroci prihodnosti –
ne potrebujemo.

Odhajamo na svetove
po poteh usode –
nikoli z ljudmi
brez obrazov!

Z dobroto,
ki je ta zblodeli svet
več ne zasluži.
Nikoli nisi sam.

V mislih in srcu ti sledimo,
dokler dihamo – živimo
na ta svet naslovljeni,
na drugega odvrženi,
na tretjega izgnani,
na četrtega pogubljeni ...

KONS o

Iz ničelne točke
skozi temo –
zemeljske
dopolnjenosti –
potujemo ...

Izrojeni
fizika in kemija
izničujeta jedra
psihofizičnih
struktur
zemeljskega ...

(rušenje templjev,
brisanje bogov iz spomina –
ob eksplozijah
bomb in atomskih
reaktorjev!).

Skozi nas teče
kons življenja
in smrti
s sporočilom

svetlobe
cvetočega
poljuba žene.
Sanjska lepota
se v norih vibracijah
poslavlja od bitij
človečnosti ...

Na obalah morij
obleže – za nov rod?
šokirani samci.

Med mrlički
iz morskih
orgazmov
se dvigajo
starogrški bogovi
konec
zemeljskega človeka!

RADA POLAJNAR

KORAKI

Pridite! Pridite!
Kaj se dogaja
s koraki in cesto?
Koraki korakajo –
včasih na levo,
spet drugič na desno;
in stopicljajo –
malo sem, malo tja,
neodločno, a resno.
Pa tudi tekajo,
se zaletavajo
in opotekajo,
brezciljno drviijo,
igrivo lovijo.
A včasih se zdi:
med koraki in cesto
se nekaj razvija –
koraki gredo –
milo in nežno –
skoraj breztežno.
Takrat, zanesljivo,
kakor ženin nevesto,
poljublajo cesto.

OB ROJSTVU

Majcena usta so usteca,
majceni prsti so prstki,
majcena lica so lička,
majcene roke ročice
in majcene noge nožice.
Čeprav tako majceno,
je vse veliko, da ne okviriš
ne v lik ne na sliko;
kajti vse malo,
iz neskončnosti vzeto,
je z večno ljubeznijo
v srcu prežeto.

RADÓSTNICE

V ljubki kavarnici, kraj bele ceste,
kjer vsak dan prodajajo
drobno pecivo, sladice in preste,
tam lahko danes
marsikaj zveste.

Vanjo vstopile so svetle besede
in med posedanjem,
k mizi ob steni, glasno izbirajo:
»Čaj, morda kava?«

To – da! To – ne!

O, to bi pa! Rada!

Potem zadovoljno ob čaju in kavi
kramljajo –

O čem le? O besedah, seveda!

In prav nič ni važno,

če jih kdo gleda,

morda izpod čela,

z zavistjo in tiho.

Ne, besede teko,

med srcem in roko,

visoko, visoko – tja gor –

pod nebo.

DOLGONOČJE

Spet so besede se skrile,

nočejo iti na pot,

a z mrakom so v temo vstopile,

vsaka v svoj majceni kot.

Najprej tam malce mižijo,

v odkrivanju skritih dobrot –

no, najbolj po tej hrepenijo,

kot je svoboda, prostost.

Proste obljub in zaveze

rimajo svoj dani čas;

dokler si noč ne razveže

pentljice zlati okras.

Dolga bo, dolga bo zima,

preden pod spretnimi prsti

rima besedam pokima

in v vejah poženejo brsti.

DRUGAČEN DAN

Novembrski dan je
lahko hladen in mračen.

A danes je dan
čisto malo drugačen.

Na ulice, ceste,

parke in vmes

med semaforje,

vodnjake in tlake,

padajo, padajo

izpod nebes, padajo

listi z vojaških dreves.

Prekrivajo grede,

steze in sledi

vseh mimobežnih,

hitečih ljudi.

Medtem mi prijatelj,

ves prešeren in ljub,

pritisne na lice

nežen poljub,

rekoč – za slovo,

ko mi seže v dlani:

»Hvala, ker si.«

Se tudi vam zdi,

da prav takšen dan

ni pust in temačen?

Zame zares je čisto drugačen.

MILOST

Ne, nisi sama –

s teboj so misli svete,

veselje in veselje.

Odpri vsa vrata,

glej,

ljubezen vstopa –

in z njo,

kar je temno,

zGINEVA V LUČI DOBRE VOLJE.

JOSIP VANDOT

Ljubezen v gorah

V gorah je vrela črnkasta megla, ki se je zaganjala od stene do stene in se je le tu pa tam za trenutek razdelila, da se je v višavi zasvetila proga snega, ležečega v gorski kotanji. Nebo je bilo sivo in izza sivine je sonce mežikalo le medlo, komaj vidno. Po dolini pa je žgala težka sopara.

Bošt je sedel v senci gozdnega obronka in se otepal nadležnih muh. Poten je bil po vsem životu, dasi je imel na sebi le srajco in kratke, irhaste hlače, ki so mu pokrivalo komaj polovico stegen. Krava, stoječa pod košato bukvijo, je opletala z repom in se z njim tolkla po rebrih, kjer so jo muhe in obadi grizli neusmiljeno. Z ušesi je strigla in dvi-gala glavo vedno više in vse je kazalo, da bo zbežljala zdaj pa zdaj.

Bošt pa je gledal zamišljeno na gore. »Nevihta bo,« si je rekel. »Megle vršé prečudno in skale so črne, da že dolgo ne tako. Da bi le toče ne bilo! Moje tri njivice kažejo tako dobro, da bi bilo škoda, če jih toča raztepe.«

Na roko sta mu sedla dva obada in se prisesala h koži. Gledal ju je, a ju ni zapodil. Pač ga je zaščemelo, ko sta obadva pričela sesati kri iz roke, a se je samo dobrovoljno posmejal in mirno držal roko.

»Le nasitita se, prijateljčka,« je rekel. »Dovolj imam krvi, dejal bi, da še preveč. Le napijta se je, da bosta sita in bosta vsaj ubogo kravico pustila v miru.«

Bošt se je smejal in je bil vesel, da more živalcam s čim postreči. In kako tudi ne? Bošt je imel srce za vse živali in razjokal bi se bil, ako bi pohodil mravljo. Prepričan je bil, da živé živali prav tako kot ljudje, nemara še bolj pošteno in še lepše nego ljudje. Srce imajo, ljubezen imajo in trpe še bolj kot ljudje, ker si ne znajo v sili pomagati. Kako bi jim torej človek ne šel na roko in jim v lakoti ne privoščil treh kapljic krvi, ki jo ima Bošt v napetih žilah še preveč?

Obada sta odletela nasičena in za njima je na roki ostal le madež krvi. Bošt si je obrisal roko ob irhaste hlače in se namuznil zadovoljno. A še isti trenutek je skočil na noge, kakor da ga je kača pičila. Prsti desne roke so se mu skrčile v pest in silovito je z njo zamahnil po zraku.

»Nemarnica, že spet tepe ubogo žival,« se mu je izvilo skozi stisnjene zobe. »S šibo jo klesti, a vem, da ji sirotna žival ni prizadejala niti toliko, kolikor imam črnega za nohtom. Tepe jo pod milim nebom in pred očmi ljudi, a Bog ve, kako jo tepe na samoti v hlevu.

Ni čudnega, da je kravica mršava kot sam smrtni greh, ki ga je Reza vsa polna. Bog se usmili ...«

In res je košata ženska na pokošeni meji tam doli za njivami tepla kravo, ki je poizkušala, da bi na vsak način pobegnila. A ženska jo je z levico trdno držala za vrv, privezано kravi okrog rogov, in jo je neusmiljeno pretepevala, najbrž, ker je iz neprevidnosti hlastnila po zorečem klasju.

»Ali ne boš odnehala, zverina?« je zavpil Bošt. »Grehov te bodi sram, kravo pa pusti v miru!«

Ženska se niti okrenila ni, samo glasno se je zasmejala in je s šibo nagnala kravo skozi odprto leso. Krava se je izmuznila iz njene roke, še enkrat jo je šiba oplazila po hrbtu in že je izginila. Bošt si je godrnjaje z rokami brisal znojni obraz. Vsedel se je nazaj v travo in hudo mu je bilo v srcu. Sam Bog ve, kaj bi dal, da bi ne bilo Polonine Reze na vasi, a še več bi dal, da je ne bi bilo v njegovem sosedstvu. A njena hišica, o kateri človek ne more reči, da ni čedna, stoji komaj dvajset korakov oddaljena od Boštove bajte, in siromašni Bošt vidi Rezo vsak hip, če le pogleda skozi okence. No, to bi mu nazadnje še ne presedalo, preseda mu le to, da Reza pretepa kravo, kakor hitro jo zagleda ob nji. Bošta pa to boli še bolj, kakor če bi Reza pretepevala njega samega. Desetkrat pač je bil že stopil dol do nje in jo lepo prosil, naj ne pretepa krave, ki ima srce prav takšno ali pa še lepše nego Reza sama. No, Reza

se je vsakikrat zagnala vanj in ga s pestmi pognala iz hiše. In je še huje ravnala s kravo, samo da ga je togotila in mu delala silne bolečine.

Bošt se je nad trpljenjem te uboge krave nazadnje glasno razjokal. Smilila se mu je v dno srca, saj vse drugo bi še prenašal, le na trpljenja živali, ki si ne zna prav nič pomagati in jo radi tega boli še huje nego človeka. In Bošt si je rekel, da je njegova najsvetejša dolžnost, da reši to kravo iz rok brezsrčne ženske. Rešiti jo mora, pa naj stane karkoli.

In je dobro premislil vse to in je še isti dan proti večeru stopil v Rezino hišo. V veži jo je našel, ko je v stari pinji medla presno maslo. Pogledala ga je s hudim pogledom izpod čela, a se niti za trenutek ni ustavila v svojem delu.

»Reza,« jo je Bošt nagovoril z najprijaznejšim glasom, »saj ne rečem, da nisi zastavna ženska. Prav prijetna si na pogled in še vedno se mi čudno zdi, da si s svojo prijaznostjo še danes samica. Najlepša žena bi bila, če bi imela dobrega moža. A to veš ti sama najbolje in je škoda mojih praznih besed. Kravo imaš in dela imaš doma čez glavo in ti paša krave ni kdo ve kako v korist, kar te moti pri delu. Od danes naprej jo bom pasel jaz. Pasti moram svojo kravo, če pa pri tem pasesem še tvojo, ne bo dosti muke več. Ali si slišala?«

Zasmejala se je, da je bila vsa veža polna njenega smeha. »Norec si,« mu je zavpila naravnost v obraz in je medla še hitreje.

»No, če ti praviš, sem pa nemara res norec,« je Bošt menil prav pohlevno. »Za pastirja me torej nočeš, kot kupca me pa menda ne boš zavrnila. Glej, za kravo ti ponujam njivo pod Lužicami. Prav pri rokah ti bo, ker leži tik ob tvoji. Že rajnki vaš oče me je pregovarjal naj mu jo prodam. A mu je nisem. Tebi jo dam za kravo. Tu je moja roka. Reza, udari vanjo!«

Reza se ni več smejala. Počasi je vstala in gledala Bošta s čudnimi očmi. A že je dvignila obe roki in jih iztegnila. »Ven se poberi, dedec prismojeni!« je zavpila in zgrabila Bošta za rame. Za-

sukala ga je in ga silovito potisnila k durim. Bošt se še zavedal ni, kdaj je stopil čez prag in kdaj je Reza zaloputnila duri za njim.

Po tistem dnevu, pa mu je še bolj kljubovala. Namenoma je prignala kravo na mejo prav tedaj, ko je Bošt pasel gori ob gozdnem obronku. In če je pogledal dol, je Reza že vihtela šibo in udrihala po kravi sam Bog vedi, zakaj. Bošt pa si je zatiskal oči, da bi ne videl vsega tega. V srcu ga je bolelo in zdelo se mu je, da Reza s trnjevo šibo tepe njega samega. Dvakrat se ga je pač polotila divja jeza, da je moral zaškripati z zobmi.

»Hudoba si, da je bolj črne ni niti v peklu,« je zavpil. »Pusti žival v miru, ti rečem.«

A še malo se ni menila za njegovo vpitje in je nalašč še huje vihtela šibo. Bošt pa je umolknil, ker je videl, da je s svojimi besedami kravi le povečal gorje. Trdo se je vsedel v travo in obrnil Rezi hrbet. Sram ga je bilo, da nima toliko moči in tistih pripomočkov, ki bi z njimi odkupil in rešil siromašno kravo. Še danes ga je sram, ker si ne more izmisliti ničesar, kar bi bilo ubogi kravi v prid, sram še tem bolj, ker je videl, da se mu Reza očitno posmehuje in ga ima za neumneža, ki nikoli nikjer ne bo srečal svoje pameti.

»A kravico moram vendarle rešiti,« je godrnjal uporno. »Reza je že ne bo mučila do smrti. A moj Bog, kako naj jo rešim? Za njo sem Rezi že ponujal njivo, a me je odgnala. In me tudi naježene, če ji ponudim vse tri njive, ki jih imam, in še bajto po vrhu. Zlodej je obsedel Rezo in jo ima obsedeno. Pa ji pridi na kraj, če moreš. Z mezincem ji migni, pa te že pritiska za vrat.«

Zlovoljen se je prevrgel na drugo stran. Pogled mu je padel na Rezino lično hišico, stoječo tesno kraj polja. Bila je bela in streha, nedavno pokrita z novimi deščicami, se je svetlikala v rumenkasti svetlobi. Okenca so bila vsa zastrta z rožami in rdeči naglji so se v širokih kitah vili ob belem zidu. Blag mir se je smehljal okrog hišice in tega miru ni motil niti petelin, ki je prepeval nekje na dvorišču.

Boštu se je stisnilo srce. »Tako lepa domačija,« je vzdihnil bridko. »A kakor je lepa domačija, tako je grda huda, ki prebiva v nji. Bog, in ti dopuščaš ve to? Glej, glej ...«

A že ni več utegnil razmišljati, zakaj njegova krava je bila visoko dvignila rep in zamukala obupno. A že v naslednjem trenutku se je sunkoma okrenila in je jadrno zdrvela po položnem bregu. Še preden se je Bošt zavedel, je že izginila med visokim žitom. Nad gorami se je zvil dolg, pošasten blisk, ki je komaj izginil med črnino, visečo nizko ob gorah, pa je že zagrmelo, da se je silovito stresla gorska dolina.

»Križ božji!« je jeknil Bošt in se naglo prekrižal. Potem pa je zdrvel za kravo in se je ustavil šele na dvorišču. Ploha se je še usula z debelimi kapljami, ki so pričele presunljivo ropotati po strehi. Bošt je spravil kravo v nebogljene hlev, sam pa je stopil v bajto in se vsedel na črvivo klop pod oknom. Gledal je ven v divjo nevihto, ki je besnela po gorskem svetu. Napenjal je oči, da bi med težkimi, plesočimi kapljami zagledal Rezi no hišico. A ploha je bila tako gosta, da ni mogel videti niti polja. Sam ni vedel, zakaj se je moral zdajle spomniti uprav nagljev, visečih z Rezinih okenc, in zaskrbelo ga je zaradi njih.

»Veter in ploha jih potrgata in pokončata,« se je domislil ves nemiren. »Škoda takih nagljev. Najlepši so, kar jih premore vas.«

In je napenjal oči in strmел v naliv, ki je postajal vedno gostejši. Skozi dež se ni videlo niti dva koraka daleč, a kje šele Rezina hiša, stoječa nekje v silnem nalivu. Vedno večji nemir se ga je loteval in nehote je moral misliti na Rezo. Spomnil se je, da je ženske rado strah ob nevihtah in se stiskajo v najskritejši kot in se neprestano križajo in javkajo. In tedaj si vsaka želi, da bi stal moški ob nji in jo varoval pred bliskom in gromom. Tudi Reza je ženska, ker jo je Bog tako ustvaril, in nemara si prav zdajle želi, da bi Bošt stal pri nji in jo zastiral pred bliski.

Bošt se je tega komaj domislil, pa je bil že zunaj na pragu. Le za trenutek je pogledal v naliv, a že se je pognal s

praga in zdrvel med ploho naravnost proti Rezinemu domovanju. Naglo je odprl vežna vrata in skočil v hišo. Otepal si je mokro obleko, da se je na tleh napravila luža. Pogledal je po koči, a Reze ni bilo nikjer. Zato je stopil v izbo. Zagledal je Rezo, ki je sedela prav mirno za mizo, kakor da ji še mar ni strahote, ki je divjala zunaj.

»Za naglje sem se zbal in zate,« je rekel Bošt in je bil v zadregi. »Nagljev bi bilo škoda, če jih veter polomi ...«

Reza je vstala in si je oprla roke ob boke. Nekaj trenutkov ni izpregovorila besede, temveč je s čudnimi očmi gledala Bošta. Njemu pa se je v tem hipu zadelo strašno lepa. Lice ji je bilo rdeče, život poln in napet in še malo ni kazala, da je že davno prekoračila trideseto leto. Bošt je ostrmel in se je zavzel, da tega še ni opazil nikoli. Požiral jo je z očmi in po vsem telesu ga je spreletelo nekaj čudnega in omamnega.

»Glej, to bi bila žena, kakor Bog zapoveduje,« mu je šinilo skozi misli. »Bošt, štirideseto leto te že pritiska k tlom, pa še nisi utegnil pogledati po prilični ženski. In glej, imel si jo pred durmi, a še z levim očesom nisi trenil po nji. Daj, primi jo zdaj, dokler je še čas. In če je Reza tvoja, je tvoja tudi uboga kravica. Reza je ne bo več pretepala, saj bo imela drugih skrbi na pretek.« Domislil se je krave in je od veselja tlesknil z rokami. Še čakal ni več, da mu Reza odgovori na prve besede. Z raskavimi dlanmi je stisnil njeno roko, da jo je zbolelo.

»Reza, ti boš moja žena, ker drugače ne more biti,« se ji je posmejal na glas. »Čas je, da se oženim, in tudi zate je čas, da se ogledaš po možu. Čez leto dni bo za naju oba nemara že prepozno. In zakaj bi se ne vzela? Ti si zastavna ženska, a tudi jaz se ne ustrašim nikogar. Vzemiva se, pa je konec besedi...«

A ni utegnil končati, zakaj Reza je zapihala od togote in ga je zasukala z vso silo. Potisnila ga je skozi odprte duri v vežo in še dalje čez hišni prag. Bošt se ni prav nič upiral. Hrbet je sklonil in je vsak hip pričakoval, da mu Rezine široke pesti padejo po glavi. Oddahnil

se je šele zunaj, ko je pljusnila ploha vanj. Zasopel je globoko in je zbežal skozi naliv proti domu.

Doma se je stisnil k ognjišču in si je podprl glavo z rokami. A ni premišljal prav ničesar, le tu pa tam je žalostno zmajal z glavo in zagodrnjal: »Uboga kravica, zate ni rešitve, ni je in ni. Totogotnica te bo pretepala meni nakljub in tebi nakljub. Kravica, kravica ...« Nevihta se je bila pretegnila čez dolino. Še je za tri trenutke posijalo sonce, a Bošt ga ni videl več. Sleknel je premočeno obleko, jo vrgel na klop ob starinski peči in še na misel mu ni prišlo, da bi si zvaril mleko in segrel žgance, ki si jih je bil že davi skuhal za kosilo in za večerjo. Zavalil se je na slamnjajo, zatisnil oči z rokami in zaspal, kot bi trenil. Spal pa je do ranega jutra.

Od tistega dne pa ni več pasel po gozdnem obronku, temveč globoko v goščavi, od koder ni videl niti Reze, niti njene krave. Le včasih je proti večeru pogledal dol na Rezino domačijo. In je vselej zagledal Rezo, ki je nekaj šarila po dvorišču. Tedaj pa je Bošta v duši pograbilo nekaj čudnega, o čemer ni vedel, ali je sladko ali grenko, kar ga grize globoko v duši. Široki hrbet se mu je upognil in zlezal je popolnoma sam vase.

»Glejte, saj je Reza res čudna ženska,« je zagodrnjal. »Lahko bi bila najlepša žena, pa noče. Nagnala me je, a še pomislila ni, da sem Bošt, ki samcat dvigne najtežji hlod. A kaj Reza! Kravica, sirotna kravica, ki te ne morem rešiti ...« A že se je naglo okrenil in je stopil v bajto. Že štirinajst dni ni več pospravljaj po bajti. Vse je bilo razmetano po nji in prah po črvivem pohištvu je bil za prst visok. A Bošt, ki je bil sicer varen reda, se ni prav nič menil za vse to. Včasih se mu še kuhati ni ljubilo in je bil ves dan tešč. Po obrazu so mu poganjale črnikaste kocine, a si jih ni obril niti na sveto nedeljo, ko je šel k zgodnji jutrnji maši. Še delo mu ni dišalo in nevšečno je godrnjal celo tedaj, ko je v gozdu pasel kravo. Zdelo se mu je, da se je svet postavil narobe, a to se mu je videlo prav, ker je čutil, da je tudi on sam narobe.

(Se nadaljuje)

Z županjo so radi pokramljali

Županja Henrika Zupan je pred božično-novoletnimi prazniki obiskala stanovalce domov za starejše v Kranjski Gori in na Jesenicah.

KARMEN SLUGA, JANKO RABIČ

Stanovalce v domu starejših Viharnik Kranjska Gora, ki se po novem imenuje Mavida, je v torek, 12. decembra, obiskala in obdarila kranjskogorska županja Henrika Zupan skupaj s predstavniki društev upokojencev iz kranjskogorske občine. V domu je trenutno 66 občanov Kranjske Gore, kar je skoraj polovica. Veseli so bili županjininih dobrih želja, radi so pokramljali z njo in ji zaupali, kakšno je življenje v domu. Ni manjkal niti kulturni program, za katerega so poskrbeli vaški klepetulji Darinka in Mira ter Jaka Kern s harmoniko. Kot je povedala direktorica doma Karmen Romih, je po pandemiji covid-19 tovrstnih obiskov vedno manj, zato so še toliko bolj veseli, da domača občina ne pozabi na svoje občane, ki jesen življenja preživljajo v Viharniku.

Stanovalci kranjskogorskega doma so bili veseli županjininih dobrih želja. / Foto: Karmen Sluga

Otroci iz Rateč obiskali starejše

December je mesec toplih besed, prijetnih trenutkov in lepe glasbe. Prav zato so otroci iz rateškega vrtca in plesalci iz otroške folklorne skupine skupaj z vzgojiteljicama Metko Šušterčič in Anico Davidovič obiskali stanovalce Doma Viharnik (po novem Mavida) v Kranjski Gori in jim dan polepšali z zanimivim programom. Folkloristi so odplesali nekaj plesov, na harmoniko je zaigrala Ema Kašča Richter, na citre Fiona Sušnik, na flavto pa Anabella Bayer. Prav vsi so bili deležni glasnega ploskanja, v domu pa bodo veseli, če jim bodo otroci še kdaj predstavili, kaj počnejo. Kot je povedala vzgojiteljica Metka Šušterčič, so imeli otroci iz vrtca v prazničnem decembru v Kajžnkovi hiši tudi miklavževanje, ki ga je v sodelovanju s člani Turističnega društva Rateče - Planica pripravila Neli Štular iz muzeja. Miklavž jih je obdaril, ni pa manjkal niti parkelj, ki je preverjal, ali so bili med letom res vsi pridni. **K. S.**

Nastop otrok iz rateškega vrtca

Tudi občanom, ki stanujejo v jeseniškem domu, je županja skupaj s predstavniki društev zaželela zdravja in osebnega zadovoljstva. / Foto: Janko Rabič

V sredo, 13. decembra, je županja skupaj s predsednikom Društva invalidov Kranjska Gora Markom Koširjem in predsednikom Društva upokojencev Kranjska Gora Florjanom Radonom obiskala tudi občane, ki prebivajo v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja na Jesenicah. Vsem je izrekla voščilo ob božično-novoletnih praznikih in jim zaželela zdravje in osebno zadovoljstvo v letu 2024. Za vedrejšje vzdušje je s citrami poskrbela Danica Butinar. Direktorica doma dr. Karmen Arko je ob tej priložnosti županji predstavila več pomembnih pridobitev, s katerimi so zagotovili kakovostnejše bivanje stanovalcev v domu. Maja Olip jo je seznanila z organizacijo in izvajanjem pomoči na domu, to storitev uporablja 49 občanov Kranjske Gore.

Če greš v Afriko s srcem, nič ni ovira

Neža Jakelj je 23-letna Kranjskogorka, ki se je odločila, da se septembra loti posebnega podviga – odprave na misijon v Angolo. »To je bila od nekdaj moja želja,« pove.

KARMEN SLUGA

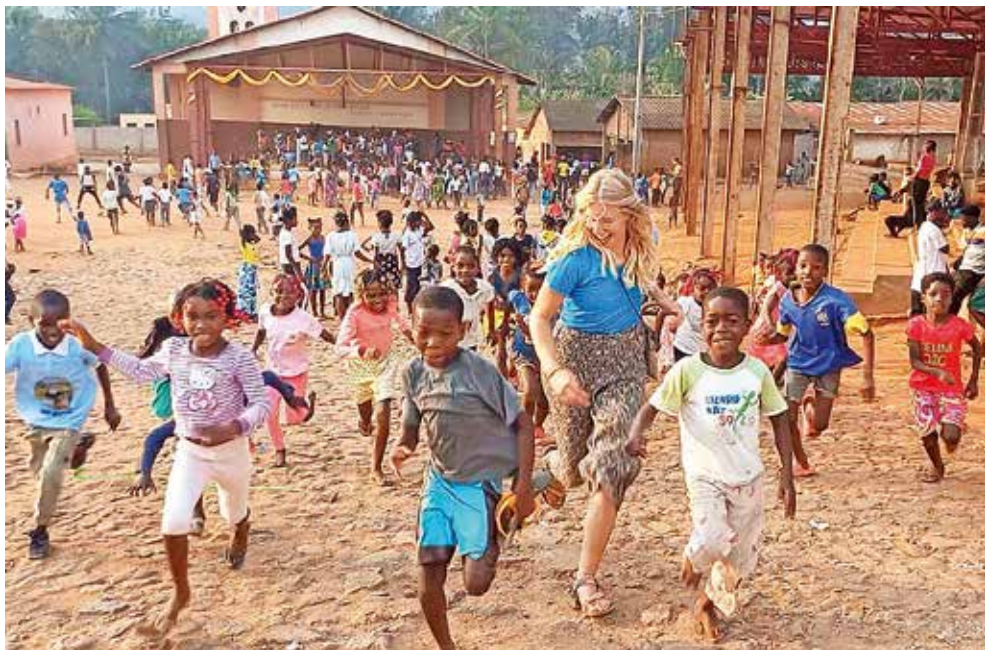
FOTO: OSEBNI ARHIV

»Ko sem bila majhna, je ati domov prinesel majico z napisom Kenija, na kateri je bil narisana zdravnik. Vprašala sem ga, kaj to pomeni, pa mi je odvrnil, da gredo v Afriko pomagat ljudem. In takrat sem vedela, da bom v Afriko nekega dne odpotovala tudi sama.«

Šest deklet se je tako povezal in se začelo pripravljati na odhod. Tri, med njimi tudi Neža, so sošolke na Pedagoški fakulteti in se dobro poznajo. Ker študirajo razredni pouk, so vedele, da bodo tudi v Afriki poučevale. V neznanu deželi jih je sprejela sestra Zvonka. »Prvi šok je bilo glavno mesto Luanda,« pove Neža. »Smeti po tleh, ogromno ljudi na ulicah, favele, razcapani otroci ... Res si ne moreš predstavljati, da nič nimajo, dokler tega ne vidiš. Na drugi strani pa je lepši

Na nogah mnogih učencev je le en čevlj ali pa so bili kar bos in so zato imeli gnojne rane na prstih.

Razposajena Neža in otroci okoli nje

del mesta s sprehajalnimi potmi ob morju in poln ogromnih stolpnic, kamor tudi Evropejci hodijo sklepat razne posle.« A Neža ni bila dolgo v mestu. S še dvema članicama odprave je šla v vas Calulo, štiri ure in pol vožnje oddaljeno od glavnega mesta, kjer je preživela en mesec. »Tam pa naslednji šok. V internatu smo bivale skupaj z 12 dekleti, starimi od 11 do 15 let, od katerih bi se nekatere prostuirale za en evro na noč, če se ne bi zatele v varno zavetje k sestram. Dekletom smo predstavljale rešitev, zavetje, nekaj novega. Bile smo njihove učiteljice, prijateljice, zaveznice in tiste, ki so jim pomagale rešiti nalogo za angleščino tik pred začetkom pouka.« Še bolj surovo Afriko pa je doživela v še bolj obrobni vasi – Quitila. Prebiti se do nje po slabi cesti je zelo težko, učenci do šole pridejo peš, nekateri hodijo tudi več kot dve uri.

Tam so jih pričakali prehlajeni otroci, ki so imeli napihnjene trebuščke od lakote, na nogah mnogi od njih le en čevlj ali pa so bili kar bos in so zato imeli gnojne rane na prstih. »Tu smo vse kar zajele sapo. Dodelili so nam drugi razred, saj je bil brez učitelja. Najprej smo začele z ustvarjalnimi delavnicami, a smo kmalu videle, da so veliko manj spretni kot slovenski otroci.« Težave so bile tudi pri drugih predmetih in so se tako odločile, da jih bodo začele opismenjevati, učiti računanja, osnove angleščine ... »Črke so s table le preslikavali, ne pa mislili, kaj pišejo. V prvem razredu naj bi že znali poštevanke, a je to za otroke prezgodaj. V Angoli država šolskega sistema nima urejenega,« poudari Neža in doda, da je zelo težko učiti tudi lačnega otroka, saj je za mnoge edini obrok v dnevu štručka ali zdrob, ki ga dobijo v šoli. Vsako ne-

deljo so pripravile oratorij, na katerega so otroci zelo radi prihajali. »Tu se je pokazala prava otroška brezskrbna duša. Ko pridejo otroci iz težkih okolij, z žalostnimi obrazi, ki otrokom ne pristojijo. Nato pa se z njimi igraš, jih objameš, se pogovarjaš ... In ko vidiš, da se je ta žalosten obraz spremenil v nasmejanega in brezskrbnega, takrat veš, da si naredil nekaj velikega.« Slovo je bilo seveda težko. Dekletom so pripravili posebno prireditev – oblekli so tradicionalna oblačila in predstavili angleške plesne.

Neža poudari še, da je o Afriki in misijonih treba govoriti. Kajti če se prikaže resnična situacija, se bo za to pot morda odločil še kdo ali pa prispeval

Otroke je opismenjevala, učila računanja, osnov angleščine ...

kakšen evro, ki ga tam močno potrebujejo. »Če greš v Afriko s srcem, nič ni ovira, niti jezik. Če bo nekdo nekaj

znal zato, ker sem ga naučila po angleško reči rumena, sem nekaj spremenila in izboljšala. In to šteje.«

Novoletni bazar in koncert

KARMEN SLUGA, SUZANA P. KOVAČIČ

Na Osnovni šoli Josipa Vandota Kranjska Gora decembra že tradicionalno pripravijo božično-novoletni sejem in koncert. Tudi za tokratno prireditev so se otroci iz vseh razredov ob pomoči razrednikov zelo potrudili. Na sejmu so ponudili novoletne okraske, voščilnice, adventne venčke, svečnike, mini smrečice ..., obiskovalci pa so lahko prispevali prostovoljne prispevke za delovanje razrednih skupnosti. Na koncertu so se učenci od prvega do devetega razreda predstavili skozi spomine na razglednicah, vsak razred pa je zapel najmanj dve pesmi. Ravnatelj šole Milan Rogelj je vse sodelujoče pohvalil in zbranim zaželel lepe

Unikatni izdelki tudi v Mojstrani / Foto: vir FB TD Dovje - Mojstrana

Novoletni otroški bazar v Kranjski Gori / Foto: Karmen Sluga

praznike, županja Henrika Zupan pa se je pohvalam in lepim željam pridružila in dodala, da upa, da bosta šola in občina dobro sodelovali tudi v prihodnje.

NOVOLETNI BAZAR TUDI V MOJSTRANI

Sredi decembra so tudi na Trgu olimpijcev v Mojstrani ponudili unikatna dela izpod otroških rok, sodelovali so devetošolci tamkajšnje osnovne šole, Vrtec Mojstrana, Turistični krožek ..., lučke, ki so jih raznosili najmlajši učenci, pa so ogrele srca.

Pridelki z dodano lokalno vrednostjo

V okviru projekta KBZ Kranjska Gora Vrhunsko so lani podelili certifikate tudi petim lokalnim ponudnikom v kategoriji pridelkov in živilskih izdelkov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Čebelarstvo Bee-Toni iz Rateč je znamka, ki se zavzema za ohranjanje ravnovesja v naravi in spoštuje naravo. Med Rateška strd, ki ga proizvajajo njihove čebele, je prejel certifikat Kranjska Gora Vrhunsko, kar potrjuje njegovo kakovost. »Med Rateška strd je 100-odstotni čisti med, poln hranil, ki se odlično poda k različnim jedem. Poleg tega, da je nagrajen, je tudi eden izmed najbolj priljubljenih vrst medu, ki jih ponujamo. Obiskovalci lahko v bližini čebelnjaka spoznajo čebele, njihove skrivnosti in sposobnosti ter se naučijo o rastlinah, pomembnih za čebeljo prehrano,« so povedali v čebelarstvu Bee-Toni. Kot so še dodali, je prav poseben tudi nagrajeni njihov gozdni med Rateška strd.

V Sirarstvu Kozji raj iz Rateč so povedali, da je prednost vseh njihovih izdelkov iz kozjega mleka ta, da so certificirani kot seneno mleko in izbrana kakovost. Certifikat so prejeli za več izdelkov, posebej pa so poudarili kozji jogurt. »Glavna prednost senenega mleka je ugodnejša sestava maščobnih kislin za zdravje. Seneno mleko vsebuje do dvakrat več maščobnih kislin omega 3, hkrati ima boljše razmerje med maščobnimi kislinami omega 3 in omega 6. Je brez konzervansov in barvil. Za naše izdelke smo že večkrat prejeli priznanja na Dobrotah slovenskih kmetij, prav za navadni jogurt pa dvakrat zlato.«

Tatjana Petrič iz Rateč je za nagrajeni med s certifikatom Kranjska Gora Vrhunsko povedala: »Poleg sladkorjev so v medu še različne mineralne snovi, med njimi številni za zdravje pomembni mikroelementi, encimi, ki jih poma-

Klobasa v zaseki, kmetija Pr' Vaho

Kozji jogurt, Sirarstvo Kozji raj

Cvetlični med, Bee-Toni

gajo pravilno izrabiti, in eterična olja, ki mu dajejo svojski okus in vonj. Ostanajo še vitamini, različne kisline, hormoni (najpomembnejši je acetilholin, bistven pri prenašanju živčnih signalov) in inhibini, ki delujejo protibakterijsko. Uživanje medu dokazano izboljšuje izkoriščanje mineralnih soli, zaužitih z drugo hrano. Enako velja za vitamin D. Vsebnost kislin naj bi izboljševala apetit. Med deluje kot blago pomirilo in uravnava prebavo.«

V pivovarni The Blek Goat Brewery z Belce so povedali, da njihovo s certifikatom nagrajeno pivo Yellow Pents ne pozna letnih časov in se s svojim polnim okusom ter nezahtevni značajem vedno prileže. »Najbolje se poda k pici, ocvrtem jedem, mehiškim specialitetam in mesnim jedem

Med, Tatjana Petrič

Pivo Yellow Pents, pivovarna The Blek Goat Brewery

z začinjeno omako. Varjeno je iz nespremenjene vode iz naše doline. Ob vsakem vašem požirku pa uživajo tudi živali z okoliških kmetij, ki dobijo za poslastico serviran ječmenov slad. Na zadnji strani etiket se skrivajo kozine modrosti, ki vam vedno skušajo polepšati dan.«

S certifikatom nagrajena klobasa v zaseki z ekološke kmetije Pr' Vaho v Srednjem Vrhu je plod dolgoletne tradicije in skrbnega dela. »Njena posebnost izvira iz uporabe mesa avtohtone slovenske pasme prašičev – krškopoljskih prašičev, ki so znani po svoji kakovosti in edinstvenem okusu. Prašiči se celo leto prosto pasejo na idiličnih travnikih s pogledom na mogočno špikovo skupino, kar dodatno prispeva k njihovi sreči in dobremu počutju. Njen edinstveni okus in kakovost sta potrjena s certifikatom lokalnega izvora in kakovosti, kar zagotavlja, da vsak kos klobase v zaseki nosi v sebi delček slovenske dediščine in neokrnjene narave. To je klobasa, ki ne prinaša le gastronomskega užitka, ampak tudi zgodbo o trajnosti, tradiciji in skrbi za naravo.«

Nagrajevanje sušenja krme ali žita v kozolcih

Leta 2022 so v občini Kranjska Gora prvič nagradili tiste, ki krmo ali žito še sušijo na tradicionalen način – v kozolcih. Odziv na projekt, ki so ga nadaljevali tudi lani, je bil pozitiven, so sporočili iz Razvojnne agencije Zgornje Gorenjske (Ragor). Lani se je na razpis prijavilo deset kmetovalcev, ki kozolce še uporabljajo za sušenje, jeseni pa je poročilo o sušenju oddalo osem lastnikov, med katere je bil glede na število obdevanih bran razdeljen nagradni sklad v višini 1.700 evrov. Skupaj je bilo obdevanih 77,5 brane. Nagradni razpis je načrtovan tudi za leto 2024, zato k sodelovanju vabijo tudi druge, ki še uporabljajo kozolce in se na lanski razpis niso prijavili. V občini Kranjska Gora so sicer projekt še malce razširili. V sodelovanju z Društvom podeželske mladine Zgornjesavske doline je Ragor organiziral štiri delavnice za OŠ 16. decembra Mojstrana in OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora. Učencem tretje triade so prikazali praktično rabo kozolca. Za več informacij glede razpisa se lahko obrnete na sodelavko Ragorja Veroniko Perko (veronika.perko@ragor.si, 04 581 34 17).

Sredstva kmetijskega sklada

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis za sodelovanje v shemah kakovosti 2023–2027, s katerim razpisuje 838 tisoč evrov nepovratnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in proračuna RS. Vloge sprejemajo do vključno 28. februarja 2024 do 14. ure. Podprti bodo ekološka pridelava in predelava, zaščitena označba porekla, zaščitena geografska označba, zajamčena tradicionalna posebnost in izbrana kakovost. **S. K.**

Potujoča mesarija v Kranjski Gori

Vsak torek med 10. in 16. uro je pred Gorenjsko banko v Kranjski Gori s svojo ponudbo po novem na voljo potujoča trgovina Mesarije in kmetije Pr' Rožman. Kot so zapisali, imajo široko ponudbo svežega mesa, suhomesnatih izdelkov ter dnevno svežih in lokalno pridelanih dobrot s slovenskih kmetij. **S. K.**

**ČEBELARSTVO
IN APITERAPIJA**

Tatjana Petrič, Rateče 85
tatjana.petric85@gmail.com

031 368 020
4283 Rateče Planica

**APARTMA
PR' KAVAC**

Zagreb, Anton - nosilec dopolnilne dejavnosti, Rateče 85, Planica

Da bi le še kdaj gorel mojstranški športni ogenj

France Voga z Dovjega je v Slovenskem planinskem muzeju pred kratkim predstavil svojo novo knjigo *Mojstrana v ognju športa*. Njegovo že 13. literarno delo je tokrat namenjeno športni zgodovini Mojstrane in športnim veljakom zadnjega stoletja, ki so prispevali k ognju mojstranskega športa.

NIKA TOPORIŠ

Da je s knjigo opravil dobro delo, je prepričan tudi avtor sam. »Raziskovanje in pisanje me je stalo veliko časa in truda, a verjamem, da sem opravil nekaj dobrega. Pravo zadovoljstvo je za delavca, ko ve, da je opravil nekaj pozitivnega. Ko lahko stopiš tri korake stran in rečeš: to mi je pa res uspelo. In če sam ocenjujem knjigo z distance, verjamem, da je odlična,« je dejal. Ideja za knjigo o športu se je sprva rodila, ko ga je dobri prijatelj izzval z vprašanjem, kdaj bo napisal kaj o mojstranskem športu. »A sodu je dokončno izbila dno igra Noben ptič nima perutnic naprej, saj tudi ta igra pripoveduje o enem največjih športnikov iz Mojstrane, Janezu Poldi. Dalo mi je nekakšno spodbudo za pisanje,« je pojasnil. Knjigo je Voga oblikoval kot monografijo, ta pa poleg orisa športnega življenja ter športnih veljakov v Mojstrani ponuja tudi obsežen pregled zgodovine

Mojstrana je bila nekdaj res v ognju športa, nobena skrivnost namreč ni, da so v njej odraščali številni športni veljaki, med drugim tudi 21 olimpijcev. Vseeno pa je avtor knjige vsebino posvetil tudi tistim, ki niso okusili olimpijske slave.

športnih društev vse od avstro-ogrske monarhije dalje. »V njej so zajete tudi gradnje vseh športnih objektov v Mojstrani, veliki investicijski projekti, ki nikoli niso bili izpeljani, veliko časa pa sem namenil predvsem is-

France Voga in Metka Kern Trček na predstavitvi knjige v Slovenskem planinskem muzeju. Polna dvorana obiskovalcev je z zanimanjem prisluhnila vsem anekdotam in prigodam, ki jih je z njimi delil avtor. / Foto: Tina Dokl

kanju kredibilnih virov. Med drugim so v knjigo vključeni tudi dokazi, ki nasprotujejo nekaterim napačnim splošnim prepričanjem. Na primer, odkril in zabeležil sem dokaze o obstoju dveh društev pred splošno znano letnico njihovega nastanka,« je pojasnil. Četudi France Voga nikoli ni bil profesionalni športnik, se je izkazal kot zavzet rekreativec, močan pečet pa pušča predvsem na literarnem in turističnem področju.

Mojstrana je bila nekdaj res v ognju športa, nobena skrivnost namreč ni, da so v njej odraščali številni športni veljaki, med drugim tudi 21 olimpijcev. Vseeno pa je avtor knjige vsebino posvetil tudi tistim, ki niso okusili olimpijske slave. »Poleg olimpijcev so v knjigi zajeti tudi vsi državni prvaki nordijskih disciplin ter športniki, ki morda niso tako znani, vendar si zaslužijo, da se bere o njih,« je pojasnil avtor. Monografija tako ponuja tudi

zgodbe o Juretu Koširju, Alenki Dovžan, Mojstranških vevericah, Martini Čufar ter drugih izvrstnih posameznikov, ki so pisali športno zgodovino Mojstrane.

Voga je pojasnil še, da si želi, da bi bila Mojstrana še kdaj v ognju športa, vendar je po njegovem mnenju to v veliki meri odvisno od posamezne generacije. »Bili smo strastni navijači. V evforiji navdušenja nad uspehi Jureta Koširja smo prepotovali cel svet, naredili na tisoče kilometrov. Danes pa je vse drugače. Mladi ne vidijo več športa kot odskočne deske v svet. Profesionalno športno udejstvovanje namreč zahteva veliko truda in odrekovanja, pa še potem ni rečeno, da ti bo uspelo,« je dejal Voga in dodal, da je v Mojstrani sicer trenutno odlična floorball ekipa, katere igralci so po njegovem mnenju vrhunski in bi lahko prišli na olimpijske igre, če bo ta šport postal del olimpijade.

Ekorokotipi

... za stanovalce Doma Viharnik
(Mavida)

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljudska univerza (LU) Jesenice je v sklopu projekta S.O.S. – Spretnosti omogočajo spremembe, ki ga je financirala Občina Kranjska Gora, izvajala predavanja in delavnice za otroke in mladostnike v občini Kranjska Gora. »Skozi različne oblike in z uporabo različnih metod so mladi krepili in razvijali predvsem socialne in funkcionalne spretnosti. Mladi iz lokalnega okolja so posebno pozornost namenili ustvarjanju. Zadali so si projekt ustvariti pripomočke za osebe z demenco, t. i. ekorokotipe. Pri izdelavi pripomočkov so mladi uporabili že odslužene materiale, s čimer so obenem prispevali k trajnostnemu in okolju prijaznemu pristopu. Pripravili so načrt izdelave pripomočkov, se seznanili z namenom njihove uporabe ter določili ciljno skupino, ki tak pripomoček potrebuje,« je povedala Petra Bremec, organizatorica v izobraževanju odraslih na LU Jesenice.

Ekorokotipe so pred božično-novoletnimi prazniki podarili stanovalcem Doma Viharnik (po novem Mavida). »V domu so nas stanovalci prijazno sprejeli, mi pa smo jim demonstrirali različne možnosti uporabe pripomočkov. Z njimi bodo lahko krepili spomin, razvijali občutek tipa ter se umirili, kajti rokavčki so mehki, prijetni na otip, pisanih barv in opremljeni z različnimi materiali in oblikami. Ker je vsak detajl na rokavčku skrbno prišit, raznolik, barvno usklajen ter unikaten, si je vsak lahko našel svojega najljubšega. Pozitiven odziv nam je tako le potrditev, da so bili ekorokotipi odlični projekt, ki je uspešno povezal mlade s starejšimi občani.«

Starejši so z zanimanjem poslušali, kako so mladi pristopili k izdelavi pripomočkov. / Foto: arhiv LU

Božično-novoletni koncert

Vse od jesenskih počitnic pa do konca leta 2023 se je v organizaciji Glasbene šole (GŠ) Jesenice zvrstilo kar nekaj večjih dogodkov. Konec oktobra so izvedli projekt Od tona do glasbe v jeseniškem Kinu Železar, kjer so se povabilu odzvale osnovne šole vseh treh občin (Žirovnica, Jesenice, Kranjska Gora). V drugi polovici novembra so imeli javni nastop oddelka Kranjska Gora in pa koncert učiteljev v dvorani Lorenz na Jesenicah. Sredi decembra je bil v Ljudskem domu v Kranjski Gori božično-novoletni koncert s skupnim voščilom vseh nastopajočih učencev z mentorji ob koncu koncerta. »Posebej bi se radi zahvalili OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora, učiteljici likovne vzgoje Marti Mertelj in njenim učencem, ki so ponovno poskrbeli za praznično okrasitev odra,« je poudarila Klavdija Jarc Bezljaj, pomočnica ravnateljice GŠ Jesenice. S. K.

Božično-novoletni koncert v Ljudskem domu / Foto: Vidmar

Festival Brati gore

Festival Brati gore je bil v knjižnicah Zgornjesavske doline zasnovan z namenom počastitve mednarodnega dneva gora. »V knjižnicah so potekale predstavitve in razprave o knjigah s področja sodobne alpske planinske literature. V petek, 8. decembra, je v Knjižnici Gozd - Martuljek Dušan Škodič, neumorni raziskovalec slovenske planinske zgodovine, predstavil svoje novo delo, knjigo Triglav je naš. Knjiga osvetljuje začetke organiziranega planinstva in alpinizma na Slovenskem. V sredo, 13. decembra, je v Knjižnici Kranjska Gora Barbara Popit predstavila svoj knjižni prvenec Poklon Himalaji. Celjanka, popotnica in pisateljica, je predstavila treking pod vznožjem gorskega masiva Anapurna, svoje občutke, razmišljanja in doživetja. Spremno besedilo je napisal alpinist Viki Grošel, ki je treking tudi vodil,« je povedala sodelavka knjižnice Zala Hrast. Ob tej priložnosti so pripravili tudi priložnostno razstavo gorniške literature in filmov z gorniško tematiko. S. K.

Vrhovi se osvajajo, da bi preživali, ne umrli

Na odmevni turneji po Sloveniji so se v začetku decembra mudili Viki Grošelj, Reinhold Messner in njegova žena Diane. Da bi predstavili knjigi – Grošljevo Mojih 33 odprav ter Podobe smisla, ki sta jo napisala zakonca Messner –, so obiskali tudi Slovenski planinski muzej.

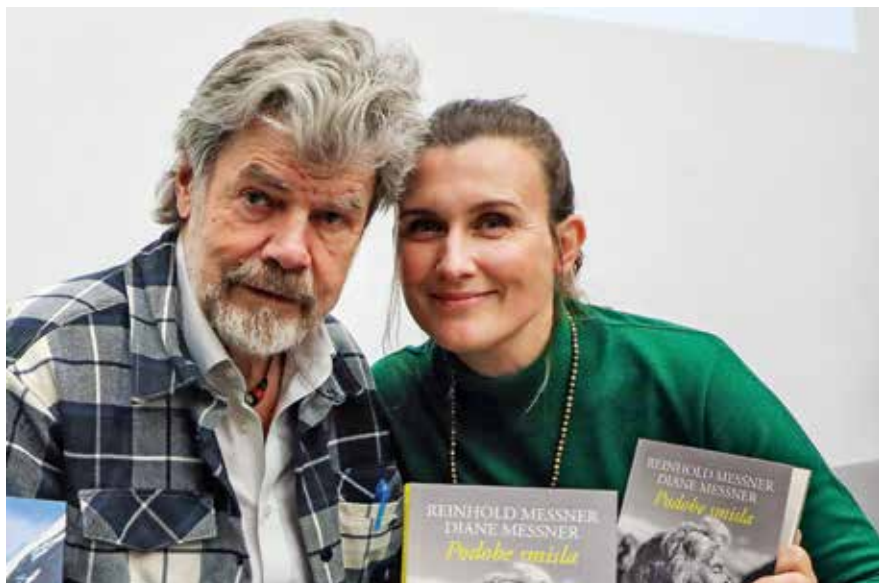
NIKA TOPORIŠ

Alpinistična velikana sta med drugim spregovorila tudi o umetnosti tradicionalnega alpinizma. Kot je pojasnil slavni Tirolec, je tradicionalni alpinizem izziv, v okviru katerega se osvajajo vrhovi, vendar ne zato, da bi umrli, temveč da bi preživali. »Ravno to ga dela posebnega. Možnost smrti. Tradicionalni alpinizem je popolnoma drugačen od današnjega, s športnim plezanjem pa pravzaprav nima nobene zveze,« je pojasnil Messner.

Viki Grošelj, pomembno ime slovenskega in svetovnega alpinizma, je od julija dalje tudi zapisan na seznamu Rock & Ice Stars, ki združuje imena tridesetih največjih veljakov svetovne zgodovine tradicionalnega alpinizma. Kot je pojasnil himalajec, je to zanj velika čast, saj je prvi Slovenec na omenjenem seznamu, Messner pa je ob tem dejal, da ne izključuje možnosti,

Viki Grošelj pravi, da so mu vse odprave dragocene, posebno mesto pa v njegovem srcu nosi odprava iz leta 1975, ko so Slovenci osvojili prvi osemtisočak. / Foto: Tina Dokl

Zakonca Messner se v knjigi Podobe smisla dotakneta tem, ki so del življenja vseh, ne le vrhunskih športnikov. / Foto: Tina Dokl

da se tam pojavi še kakšno slovensko ime. »Ampak za zdaj so še premladi,« je dejal hudomušno, Grošelj pa se je ob tem pošalil, da sam že dolgo ni bil nekje najmlajši, z vpisom na omenjeni seznam pa se je to spremenilo.

V nadaljevanju je bilo več besed namenjenih knjigama. Grošelj se je v Mojih 33 odprav dotaknil pustolovščin, v katerih se je spopadal z najvišjimi in najbolj odmaknjenimi gorstvi sveta, vsekakor pa je zanj najbolj posebna odprava leta 1975. »Ko smo Slovenci osvojili prvi osemtisočak. Takrat sem tudi začutil, da so visoke gore morda res nekaj, kar obvladam,« je pojasnil. Knjiga zakoncev Messner pa se bolj kot na osvajanje vrhov osredotoča na vrednote in teme, ki niso pomembne le vrhunskim športnikom. »Vse, kar sem v življenju dosegel, sem dosegel zaradi odrekanja. Svet bi bil popolnoma drugačen, če bi se danes odrekli

nečemu, kar pravzaprav ni bistveno,« je dejal. Beseda je med drugim tekla tudi o okoljski problematiki, ki je za Messnerja izredno pomembna tema, pogovor je nanesele na vrednote in tudi na minljivost oziroma na to, kako bo Messnerjevo zapuščino, ki jo trenu-

Viki Grošelj je Reinholda Messnerja označil za simbol svetovne naravne in kulturne dediščine, ki jo v današnjih časih obuja s številnimi muzeji, posvečenimi alpinizmu.

tno vzpostavlja z različnimi muzeji po svetu, nadaljevala njegova žena Diana. Ta je med drugim poudarila, kako rada se venomer znova vračata v Slovenijo, ena izmed njenih želja pa je zagotovo zaplavati v Blejskem jezeru.

Ohranjajo tradicijo blagoslova konj

Na god sv. Štefana, 26. decembra, so v Podkorenu blagoslovili konje in konjenike.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Podkorenu je konjenike, konje, sol in kruh blagoslovil domači župnik Janez Šimenc. Kar lepo število obiskovalcev iz več krajev kranjskogorske občine se je zbralo na povabilo Konjeniškega kluba Špik. »Žegnanje konj v Podkorenu imamo zadnja tri leta, prej je bilo to v Kranjski Gori, ker pa je tam trg pred cerkvijo precej zaseden, je bilo to težko izvedljivo že zaradi varnosti. Konjeniki so lepo sprejeli tudi lokacijo v Podkorenu,« je povedal predsednik Konjeniškega kluba Špik Janez Osvald. Po blagoslovu so se konjeniki s konji odpravili po vasi, potem pa se skupaj z ljubitelji konj, podporniki društva in drugimi obiskovalci družili na kmetiji Rasinger, kjer so gospodinje poskrbele za lačne in žejne, otroci pa so lahko jahali ponije. Blagoslova konj se je udeležila tudi županja Henrika Zupan, ki se je Konjeniškemu klubu Špik zahvalila za ohranjanje te tradicije z željo, da bi ta običaj pripravljali še mnogo let.

Ostajajo zvesti tradiciji

Gorenjski glas v vsak dom na Gorenjskem

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

NOVO

Ob obhajanju petdesetletnice poučevanja klavirja se spodobi, da kaj zapišem!

Knjiga »Še enkrat, prosim!« je namenjena glasbenim učiteljem, učencem in staršem. Jasmina Pogačnik, izvrstna učiteljica klavirja na Glasbeni šoli Kranj, jo je napisala srčno, duhovito in navihano, zato vam knjigo toplo priporočamo.

148 STRANI, TRDA VEZAVA

21
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Po desetih letih ponovno razstavlja

Skupina Ročna dela Rute je pripravila razstavo z naslovom Rutaršce ustvarjamo. Svoje izdelke so članice v obliki razstave javnosti predstavile prvič po desetih letih, skupina pa obstaja že vse od konca leta 2001.

NIKA TOPORIŠ

V gasilskem domu v Gozdu - Martuljku je bila med 15. in 17. decembrom na ogled razstava, ki so jo ustvarjalke poimenovala kar Rutaršce ustvarjamo. Prikazani so bili štirje sklopi ročnih del: šivanje, kvačkanje in pletenje, ponovna uporaba ter vezenje. Skupina se je začela srečevati konec leta 2001, vsa leta pa so članice obdržale enako vnemo do vezenja, pletenja, kvačkanja ter drugih ročnih del. Marta Mertelj, Urška Košir, Marta Oitzl, Lili Gričar, Jadranka Robič, Nevenka Košir, Helena Zupan, Lidija Ahec, Lojzka Jerovšek in Tatjana Perovšek veliko prednost srečanj vidijo v ohranjanju tradicije ročnih del, poleg tega pa jim srečanja omogočajo tudi, da se družijo, delijo svoje izkušnje in znanja ter si tako krajšajo čas. Marta Mertelj, vodja skupine, je dejala, da jih vse zelo veseli, da so v teh letih ostale skupaj in še vedno ustvarjajo. »Vsaka nekaj zna, ene pletemo, druge kvačkajo, vezejo, tudi kaj dobrega spečemo in si krajšamo čas,« je pojasnila in dodala, da pa si vseeno želijo, da bi k ročnim delom pritegnile več mladih. Tatjana Perovšek se je skupini pridružila pred približno osmimi leti, trenutno se največ posveča kvačkanju. »Vsa leta smo si želele, da bi ponovno razstavlja. Najprej je bila želja, nato ideja ter kasneje priložnost,« je dejala in dodala, da pa ob naslednjem

Lični izdelki so pravi dokaz, kako spretno so članice skupine Ročna dela Rute in da jim idej ne zmanjka. / Foto: Tina Dokl

Članice se v zimskem času, ko so poljščine pospravljene in je shramba napolnjena z ozimnico, srečujejo že vse od leta 2001. Skozi leta se ni spremenil niti termin srečanj. / Foto: Tina Dokl

Odprtja razstave se je udeležilo lepo število obiskovalcev. / Foto: Tina Dokl

Pripravile so štiri sklope izdelkov, in sicer s področij šivanja, kvačkanja in pletenja, ponovne uporabe ter vezenja. / Foto: Tina Dokl

prazniku krajevne skupnosti nameravajo pripraviti še nekoliko širšo razstavo. Marta Oitzl v okviru skupine Ročna dela Rute ustvarja že od samega začetka. Na tokratni razstavi je na ogled postavila svoje pletene mojstrovine. »Pletenja me je naučila mama. Zame je ta skupina predvsem vir sproščanja in druženja,« je še povedala.

V soboto dež, v nedeljo sneg

Letošnjo, 60. Zlato lisico, ki je potekala na progi v Podkorenu, je zaznamovalo vreme. Organizatorji so s strahom pogledovali v nebo, kaj jim bo namenilo na tekmovalna dneva. Dež in sneg sta poskrbela, da je bilo na poligonu treba garati ...

KARMEN SLUGA

A kot smo že vajeni ali celo razvajeni, je bilo tudi tokrat vse odlično. Proga je tako za sobotni veleslalom kot nedeljski slalom zdržala vse tekmovalke, ki s pohvalami niso skoparile. »Dežuranje v nočnih urah je naporno, več kot sto delavcev je bilo v soboto ob štirih zjutraj že na progi. Ponosni smo na celotno ekipo,« pa je poudaril generalni sekretar OK Zlata lisica Tomaž Šušteršič. Prav tako je iskreno zahvalo vsem, ki so delali na tekmi, izrekla predsednica države Nataša Pirc Musar. Na prizorišču se je predsednica srečala tudi z velikimi damami slovenskega alpskega smučanja – v Podkoren so namreč prišle Tina Maze, Mateja Svet in Nataša Bokal, Urška Hrovat se je zaradi zdravstvenih razlogov opravičila. Vse so z veseljem poklepetale z obiskovalci, se fotografirale, delile avtograme in se s ponosom ter navdušenjem spominjale nekdanjih tekmovanj za Zlato lisico, na katerih so posegale po najvišjih mestih in navduševale slovenske množice.

Nad tekmo in zabavnim programom so bili navijači navdušeni tudi letos. Padavine jih niso niti malo motile. Nadeli so si pelerine, odprli dežnike in vihrali z zastavami. Poleg slovenskih podpornikov smučanja so prišli še navdušenci iz Italije, Avstrije, Hrvaške in v velikem številu tudi iz Slovaške. Rajali so že pod podkorensko strmino, kjer so med obema vožnjama oba dneva poskrbeli za zabavo – nastopili so Magnifico, Čuki in Retro band Cik cak. Veselo pa je bilo tudi na žrebu startnih števil, ki je zaradi slabega vremena potekal v dvorani Vitranc in na katerem so nastopili Mambo kings in Retro band Cik cak.

Najboljše na veleslalomski preizkušnji / Foto: Gorazd Kavčič

V soboto je na veleslalomu slavila Kanadčanka Valerie Grenier, druga je bila Švicarka Lara Gut-Behrami, tretja pa Italijanka Federica Brignone. Od Slovenk je bila v finalu le Ana Bucik, 19. po prvi vožnji, ki pa je v drugem nastopu odstopila.

V nedeljo je bil slovenski slalomski izkupiček boljši: Andreja Slokar je zasedla 14. mesto, Ana Bucik pa je v drugi vožnji znova odstopila. Zmagala je Slovakinja Petra Vlhova, druga je bila Nemka Lena Dürr, tretja pa Američanka A. J. Hurt. Vlhova je tudi skupna zmagovalka obeh tekem, t. i. zlata lisička. Domačinke iz Podkorena Mete Hrovat ni bilo na startu. Kaj pa vprašanje o Zlati lisici v Mariboru ali Kranjski Gori? O tem se ni polemiziralo. Kdor pa je že rekel kakšno na to temo, je bil jasen: pomembno je, da Zlata lisica ostane slovenska!

Veliko je bilo slovaških navijačev. / Foto: Gorazd Kavčič

V Podkoren je prišla tudi Tina Maze. / Foto: Gorazd Kavčič

Zbranost in mirna roka za dober rezultat

Janko Pintar se je s športnim streljanjem začel ukvarjati šele pri petdesetih letih, a je na različnih tekmovanjih do danes zbral več kot 150 kolajn vseh treh barv. Decembra lani je osvojil tudi srebrni pokal, in sicer za seštevek vseh rezultatov na tekmah čez celo leto 2023.

SUZANA P. KOVAČIČ

Janko Pintar iz Loga, nekdanji strojevodja, ki je sicer večino delovnih let preživel kot vodja vzdrževanja najprej v Lipu v Mojstrani, kasneje na Lisicah na Bledu, se je s športnim streljanjem začel ukvarjati šele pri svojih petdesetih letih. Že prej si je to želel, pa ni imel možnosti. Šele po srečanju s prijateljem, ki mu je povedal, da se odpira strelišče Belit na Jesenicah, se je odločil za ta korak. Strelskih disciplin je več, najmlajšo, obliko dinamičnega streljanja po pravilih Slovenske zveze za dinamično streljanje, je najprej vadil v Kostanjevici na Krasu ter nabiral izkušnje, s katerimi so prišli rezultati na tekmah. Postal je tudi član Zveze dru-

Bogata bera kolajn in pokalov / Foto: S. K.

Janko Pintar z osvojenim srebrnim pokalom / Foto: osebni arhiv

štev in klubov MORiS. Zdaj trenira pod okriljem strelske sekcije Športnega društva Mošnje na strelišču v Mošnjah, kjer je tudi gospodar strelišča, in tekmuje v različnih strelskih disciplinah in ligah na nivoju države. »Vse so fiksne tarče, vmes se za popestritev še vedno udeležim kakšnega tekmovanja iz dinamike, za kar imam opravljen varnostni izpit IPSC, ki obsega tako teoretično kot tudi praktično znanje varnega rokovanja pri dinamičnem streljanju in je pogoj za registracijo in tekmovalno licenco v okviru Slovenske zveze za praktično strelstvo. Seveda imam pri pristojnem organu za vsako orožje izdano dovoljenje, pravila so stroga in jasna, kdo orožni list lahko pridobi,« je pojasnil.

Število treningov si, kot je povedal, sam prilagaja. »Res pa je, da ko pride uspeh na tekmovanjih, te vleče naprej. Za dober rezultat moraš biti zbran, imeti moraš mirno roko.« Vseh osvojenih kolajn ne šteje več, zagotovo pa jih ima v svoji zbirki več kot 150 vseh treh barv. Na podelitvi v Vojaškem muzeju v Pivki je konec lanskega leta prejel srebrni pokal, ki ga podarjajo za seštevek vseh rezultatov na strelskih tekmah čez celo leto 2023. V letu 2022 pa je v skupnem seštevku prejel zlati pokal v kratkocevnem orožju velikega in malega kalibra. Janko Pintar je tudi član Območnega združenja slovenskih častnikov (OZSČ) Jesenice - Kranjska Gora, je sicer brez čina, a se udeležuje njihovih tekmovanj. Predsedstvo Zveze slovenskih častnikov mu je pred tremi leti podelilo bronasto medaljo za prispevek pri izvajanju strelskih dejavnosti OZSČ Jesenice - Kranjska Gora.

Elanov družinski dan je povabil na sneg

Na smučišču v Kranjski Gori je pred kratkim ponovno potekal Elanov družinski dan, ki je privabil kar nekaj smučarske zabave željnih posameznikov.

NIKA TOPORIŠ, FOTO: TINA DOKL

Elanov družinski dan je tradicija, saj ga smučarska šola Intersport Bernik v sodelovanju z Elanom pripravlja že vrsto let. Dogodek je po besedah direktorice Nine Koren Bernik pravzaprav namenjen promociji smučarske sezone. Kot je dejala, gre za priložnost, da povabijo ljudi na sneg in jih opomnijo, da se je smučanje že začelo. »Pripravili smo test Elanovih smučí, različne ustvarjalne in športne delavnice,

Sezona se je začela in smučarska šola Intersport Bernik ter Elan sta poskrbela, da so ustrezne smučí našli vsi, ki so si to želeli.

na voljo je poslikava obraza, vse skupaj pa smo zapakirali v tekmovalni duh, saj pripravljamo tudi tekmovanje za družine,« je pojasnila. V Elanu se zavedajo, da je nakup nove smučarske opreme precejšen finančni zalogaj, kar je tudi razlog za test smučí, ki ga ponujajo. »Vsak mora namreč ugotoviti, kaj mu ustreza, kakšne smučí si želi. Naša ponudba smučí je zelo široka, in da je izbira lažja, je ključnega pomena, da se smučí pred samim nakupom preizkusijo,« pa je dejala projektna vodja iz Elana Polona Razingar Sladič.

Since 1924

MG HS že od 23.900 €

Continental zimske pnevmatike

Strešni nosilci

Kovinska barva

mgmotor.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: 04 58 33 330
Lesce, Hraška cesta 25, tel.: 04 53 53 450

Legenda je oživila v Jasni

Obudili so običaj dviga smrečice iz jezera Jasna in ga na novo pospremili z Legendo o Zlatorogovih solzah, ki – ko jo spoznate – prinaša veselje in radost.

SUZANA P. KOVAČIČ,
FOTO: NIK BERTONCELJ

Da je dogodek na božični večer v Jasni uspel, je plod truda številnih, predvsem prostovoljcev. K organizaciji so pristopili v Jasna Chalet Resort z Dominikom S. Černjakom in Jasminko Maksimovič, vodja potopa Nejc Sabolek in potapljači Anže Bizjak, Peter Višočnik in Nikola Basta ter s podvodno osvetlitvijo Samo Frantar iz Društva za podvodne dejavnosti Bled. Vodja potapljačev reševalcev je bil Robert Jensterle, potapljača reševalca še Metod Smukavec in Matej Stare. Dogodek je s kamero zabeležil Matjaž Arih iz ATM TV, povezovala ga je Nataša Mrak. Vse pa se je po dvajsetih letih na novo rodilo z Legendo o Zlatorogovih solzah avtorja Francija Koražija. »Nostalgija po teh lepih časih nam je znova dala navdih, da prireditev obudimo. Da pa bi bila ta še lepša, sem se odločil, da napišem legendo, in upam, da se tradicionalno ohranita tako legenda kot

Del ekipe ustvarjalcev dogodka v Jasni

sama prireditev,« je povedal Koražija, zelo zadovoljen z obiskom. Da obiskovalcev ni zeblo, so jim v Jasna Chalet Resort ponudili brezplačni čaj, za simbolično ceno tudi kuhano vino.

Božič je resnično čaroben čas, ki oživi tudi prav posebne pravljice, legende. Legenda o Zlatorogovih solzah pripoveduje o Vitrancu, ki je v še zelo mrzlih zimah v dolino večkrat prišel

Dogodek na jezeru s čarobno gorsko kuliso

Dvig potopljene smrečice

pogledat, kako se godi vsem živim bitjem. Nekoč je ob jezeru Jasna naletel na Zlatoroga, ki je točil ogromne solze, ki so sproti zmrzovale, se spremenile v čudovite kristale in padle na dno jezera. Vitranc mu je obljubil pomoč in je k jezeru poslal štiri letne čase ter jim naročil, naj se potopijo v njegove globine in najdejo solze. Te so se ujele na smrečico, ki so jo prinesli iz globin, in se spremenile v svetleče se kristale. V veselje vseh živih bitij so oddajali prečudovito svetlo-

bo. »Vsem ljudem in vsem živalim je kazala pot in napolnila njihova srca z veliko toplino in upanja na lepše čase.« Legenda je bila na prireditvi interpretirana v slovenskem in angleškem jeziku.

Kako visoka je smrečica v barvah kristalov pomladi, poletja, jeseni in zime, ki so jo potegnili na plano, pa je Franci Koražija v duhu legende pojasnil: »863 Zlatorogovih solz.« In zagotovo, da bodo vsako leto še kaj dodali in izboljšali.

Razstava v Špiku

Konec decembra so v Hotelu Špik v Gozdu - Martuljku odprli razstavo slik na platnu in keramike, ki so jih jeseni ustvarjali domačini pod vodstvom Marte Mertelj. Na slikah, ki so krasile hodnik hotela, so bili predvsem motivi gora, narave in živa-

li. Iz gline pa so udeleženci izdelali vaze, svečnike, sklede, krožnike, okraske, podstavke ... Ker je bila udeležba zelo dobra, je predsednica Krajevne skupnosti »Rute« – Gozd - Martuljek, Srednji Vrh Cvetka Pavlovčič že v času delavnic dejala, da bodo tovrstne dogodke z veseljem organizirali tudi v prihodnje. Tokrat so ga pripravili v okviru participativnega proračuna občine za leto 2023. **K. S.**

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom **VSE JE BOLJE S PICO BEDANC**, objavljene v reviji Zgornjesavc 5. 12. 2023, so: **Andrej Žbogar** iz Kranja, ki prejme 1. nagrado (dve pici po izbiri in dve pijači po izbiri), Nuša Špenko iz Vodice, ki prejme 2. nagrado (dve pici po izbiri), in **Dragica Žnidar** iz Zgornjih Gorij, ki prejme 3. nagrado (dve pici po izbiri). Nagrajencem iskreno čestitamo.

Fotografsko-etnološka razstava

V Muzeju Kranjska Gora – Liznjekovi domačiji je do 4. februarja na ogled fotografsko-etnološka razstava Strašni parkeljni – starodavni demoni. »Čas, ko so dnevi vse krajši, ko se narava umiri, ko se bliža najdaljša noč v letu, je skrivnosten čas, ko so po ljudskem verovanju ta svet obiskovale duše in demoni iz onstranstva. Ta verovanja so starejša od krščanstva in so se v mnogih preoblikah ohranila vse do danes v različnih šegah in navadah, tudi v Miklavževem obhodu in obhodih parkeljnov. V novi preobliki se nam vsako leto parkeljni treh dežel predstavijo na turistični prireditvi Ognjeni spektakel. Leta 2019 jih je v fotografski objektiv v Podkorenu ujel Jasim Suljanovič, s katerim smo združili moči na pričujoči razstavi: ob fotografijah sodobnih parkeljnov predstavljamo bogato paleto šeg in navad,« je povedala kustodinja razstave Špela Smolej Milat iz Gornjesavskega muzeja Jesenice. **S. K.**

Otroško silvestrovanje

Večerni silvestrovanji v Mojstrani in Kranjski Gori so organizatorji zaradi dežja odpovedali, je pa na zadnji dan starega leta lepo uspelo otroško silvestrovanje v dvorani Vitranc v Kranjski Gori, od koder je tudi foto utrinek. **S. K. / Foto: Bor Benet**

Januar 2024

Petek, 12. 1. 2024, ob 17.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

USTVARJALNE DELAVNICE Z LAURO

Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Petek, 12. 1. 2024, ob 19.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

POGOVOR S TONETOM PARTLJIČEM

Pogovor bo vodila Monika Sušanj. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Sobota, 13. 1. 2024, ob 11.00 📍 Smučišče Brsnina

1. TEKMA MENGO TRIS POKALA

Tekmovanje v veleslalomu, namenjeno rekreativnim smučarjem. Tekmovanje je sestavljeno iz treh posamičnih tekem (vsaka tekma šteje zase in ni treba sodelovati na vsaki), ki na koncu štejejo tudi v skupni seštevek za Mengo tris pokal.

Smučarsko društvo Mengeš, smucarskodrustvomenges@gmail.com

Sobota, 13. 1. 2024, ob 16.00 📍 Ljudski dom Kranjska Gora

OTROŠKA PREDSTAVA: ČAROVNICA, KI NI MOGLA BITI ZLOBNA

KPD Josip Lavtižar Kranjska Gora, kpd.jlavtizar@gmail.com ali 031 367 673

Sobota, 13. 1. 2024, ob 19.30 📍 Ljudski dom Kranjska Gora

KOMEDIJA: TRI SESTRE

KPD Josip Lavtižar Kranjska Gora, kpd.jlavtizar@gmail.com ali 031 367 673

Sreda, 17. 1. 2024, ob 17.00 📍 Knjižnica Dovje - Mojstrana

USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE

Knjižnica Dovje - Mojstrana, mojstrana@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 213

Četrtek, 18. 1. 2024, ob 18.00 📍 Glasbena šola Jesenice

JAVNI NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola Jesenice, glasbena.sola.jesenice@siol.net ali 04 586 6030

Četrtek, 18. 1. 2024, ob 19.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

ČETRTOV KOTIČEK ZA ZDRAVJE

Predavanje na temo Osteoporozo. Predavanje bo vodila Ksenija Noč iz Zdravstvenovzgojnega centra ZD Jesenice v sodelovanju z Društvom bolnikov z osteoporozo Jesenice. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Petek, 19. 1. 2024, ob 17.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

USTVARJAMO Z BARBARO

Ustvarjalno delavnico za otroke bo vodila Barbara Ravnik. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Sobota, 20. 1., in nedelja, 21. 1. 2024, ob 9.00 📍 NC Planica

SVETOVNI DAN SNEGA

Svetovni dan snega se v zimi 2023/24 vrača v Nordijski center Planica. To bo še en nepozaben konec tedna za družine in predvsem za naše najmlajše. Zavod SLO SKI, natasa.albreht@sloski.si

Od nedelje, 21. 1., do petka, 26. 1. 2024, ob 8.00 📍 Kranjska Gora

INTERBANCARIO

Vsako leto eno izmed znanih evropskih smučišč gosti dogodek, kjer se zberejo bančniki iz celotne Evrope in se pomerijo v teku na smučeh, veleslalomu in deskanju na snegu.

Kranjska Gora bo po nekaj letih ponovno postala prizorišče mednarodnih bančnih iger INTERBANCARIO EUROPEO 2024. OC Interbancario Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu

Sreda, 24. 1. 2024, ob 17.00 📍 Knjižnica Dovje - Mojstrana

USTVARJAMO Z BARBARO

Ustvarjalno delavnico za otroke bo vodila Barbara Ravnik. Knjižnica Dovje - Mojstrana, mojstrana@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 213

Četrtek, 25. 1. 2024, ob 17.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

POGOVORNICE O VZGOJI

Pogovor bo vodila Franja Krevzel. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Petek, 26. 1. 2024 ob 17.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

GROFICA PRIPOVEDUJE

Uro pravljic za otroke bo vodila Irena Leskovšek. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Ponedeljek, 29. 1. 2024, ob 13.00 📍 Knjižnica Kranjska Gora

BRALNI KLUB

Bralni klub bo vodila Katarina Kejžar. Knjižnica Kranjska Gora, kranjskagora@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 215

Torek, 30. 1. 2024, ob 17.00 📍 Glasbena šola Jesenice

FESTIVAL DRUŽIN

Glasbena šola Jesenice, glasbena.sola.jesenice@siol.net ali 04 586 6030

Sreda, 31. 1. 2024, ob 18.00 📍 Knjižnica Dovje - Mojstrana

GROFICA PRIPOVEDUJE

Uro pravljic za otroke bo vodila Irena Leskovšek. Knjižnica Dovje - Mojstrana, mojstrana@knjiznica-jesenice.si ali 04 5834 213

Sreda, 31. 1., in četrtek, 1. 2. 2024, ob 10.00 📍 Kranjska Gora in Rateče

17. ZIMSKE DRŽAVNE IGRE SPECIALNE OLIMPIADE SLOVENIJE

Specialna olimpijada je svetovni športni program za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Tekmovalci tekmujejo v individualnih in moštvenih športih, hkrati pa dejavno soustvarjajo socialno-kulturne programe in skoznje spoznavajo različna mesta, pokrajine, države ter ljudi. Vabimo vas na svečano odprtje tekmovanja, ki bo v sredo, 31. januarja 2024, ob 17. uri v Alpski vasi v središču Kranjske Gore. Tekmovalno dogajanje Kranjska Gora in Rateče: 31. 1. in 1. 2. od 10. do 13. ure. Društvo specialna olimpiada Slovenije, so.slovenija@gmail.com

Plačilo letne naročnine se zares splača!

Pri plačilu **letne naročnine** prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 ali 04/201 42 00 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na **narocnine@g-glas.si**.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

EN KRAT PLAČATE, STOPET KRAT PREJMETE!

SESTAVIL: KALAN	PUHALNA PRIPRAVA	IGRALEC MARTINEZ	TURŠKI FEVDALNI OBLASTNIK	JUDOV SIN	TOM BRADY	POVEČAN TOK VODE	IGRALKA RINA	HIŠNO OBUVALO	PERZLJSKI DUH ZLA AHRIMAN	GORENJSKI GLAS	ENA OD ELEKTROD	PISATELJ SELISKAR	LUKA ČOTAR	ČEŠKA PRTDILNICA	LAK NA NITRO OSNOVI	KRAJ NA PAŠMANU
ŽENSKA, KI POTUJE	17				30					ATLAS (STAR.)		6				
GLAVNO MESTO MONGOLJE			9				12			NOČNI VETER DEL LETA ZA TURIZEM			10			20
STANO-VANJSKA ZGRADBA					TALNA OBLOGA TOČKA NAD-GLAVIŠCA			24					PEVEC PESTNER SOL JODOVE KISLINE			
SL. PESNIK (MIHA)			5				NOGOMETAŠ VETRIH LETOVIŠČE V BELGIJI					26		RAFAEL NADAL AZLJSKI SADEŽ		2
LITJ			SAMOTNEŽ	POLET, ZANOS OBLJUBA	31				22			ORGAN VIDA RIM. BOGI-NJA JEZE		3		PISANA TROPSKA PAPIGA
ZABOJ NA KAMIONU			14			RAZSTAVNA TABLA PEVKA JACKSON	7			16	MIRNO SOŽITJE ALEŠ MAVER				8	
ARABSKI POLOKOT	11					27		SUROVINA ZA LONČAR-STVO	NARAVO-SLOVEC KMET, KI ORJE			21				
AVANZO JODAT PETIT	NOVINARKA BATISTA STADER KIPARKA RUSJAN	IGRALKA VRANIC		13			SLOVNICA KEMIJSKI RADIKAL		4		28		15			
AMORET	29				UREDNIKA MALEČKAR MEDMET TISINE		18									
PREMIK PO ZRAKU			19	TISKAR-SKA ČRKA JAKOŽ ALJAŽ												
MANJ KOT DESETINA						23										
SL. ORGA-NIZATOR ŠOLSTVA (MIHA)	1						RIMSKI HIŠNI BOG		25							

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, 2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Rešitve pa lahko pošljete tudi po e-pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov krizanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je četrtek, 25. januar 2024.

SLOVENSKI
TEDNI OPLA
KAMOR HOČE SRCE /

GRATIS
ZIMSKE GUME*

OPEL CORSA

VSAJ **4.850 €** POPUSTA
OB NAKUPU NA OPEL FINANCIRANJE

OPEL FLEXCARE

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA	01 58 18 510	info.lj@avtotehna-vis.si
PE KRANJ	04 281 71 70	info.kr@avtotehna-vis.si
PE ŠKOFJA LOKA	04 502 40 00	info.skl@avtotehna-vis.si

SLOVENSKI
TEDNI OPLA
KAMOR HOČE SRCE /

VOZILA
NA ZALOGI

OPEL CROSSLAND

VSAJ **4.160 €** POPUSTA
OB NAKUPU NA OPEL FINANCIRANJE

OPEL FLEXCARE

Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 3,6 – 7,9 l/100 km, izpusti CO₂: 94 – 179 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0141– 0,0713 g/km. Trdi delci: 0,0004 - 0,0015 g/km in število delcev: 0,18-4,84 *10¹¹/km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjskega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Jamstvo zadovoljstva s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila, do 30 dni oz. do 2.000 prevoženih kilometrov od dneva izročitve novega vozila kupcu – katerikoli pogoj je prvi izpolnjen - ter ni na voljo za vozila upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Jamstvo zadovoljstva velja za modele Opel Corsa, Opel Crossland, Opel Mokka, Opel Astra in Opel Grandland na zalogi in v prihodnosti. Slika je simbolna. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si ali pri prodajnih svetovalcih v salonih Opel Avtotehne VIS.

Ob nakupu na Opel financiranje brezplačno prejmete tudi Opel FlexCare podaljšano jamstvo in asistenco za 2+2 leti oziroma do 120.000 kilometrov.

*Gratis zimske gume podari Avtotehna VIS po lastni izbiri pri nakupu novega vozila Opel Corsa z Opel financiranjem. Velja za omejeno zalogo in za predhodno določene modele.

Ponudba velja za osebna vozila na zalogi ob nakupu na Opel financiranje ter ne velja za električne avtomobile in priključne hibride. Ponudba velja le za omejeno količino vozil in je bila pravilna v času tiska, 8.1.2024. Pridržujemo si pravico do napak v tisku.